

《托拉奧爾》· 帕拉沙 MIKEITZ · 瑪瑪爾 15

נר חנוכה מצוה להניחה כו' משמאל, כדי שתהא...

哈努卡燈（חנוכה，Chanukah）：將燈
置於左側的誡命（מצוה，mitzvah）

右側的門框經匣（מזוזה，mezuzah）代表由下而上的提升：「מצוה
是燈」；左側的哈努卡燈則是從上方引降的托拉（תורה，Torah）之
光。正是這種提升引來光明，並使光明甚至進入最黑暗之處，令黑
暗本身轉化為光明。

為尊崇...而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/mikeitz/15/

核心要旨

右側的門框經匣（**מְזוּזָה**，mezuzah）代表由下而上的提升：「**מצוה**是燈」；左側的哈努卡燈則是從上方引降的托拉（**תורה**，Torah）之光。正是這種提升引來光明，並使光明甚至進入最黑暗之處，令黑暗本身轉化為光明。

每節依序列出希伯來文、譯文，以及金色分隔線下的簡短解說。希伯來文中的小號數字是文末註記的標號。

瑪瑪爾概要

為什麼哈努卡燈要放在左側，而門框經匣要放在右側？這篇論述（**מאמר**，maamar）從創造談起。萬物的質料源自 **ה'** 的言語，即十句創造之言；它們猶如君王的名號臨於其國土之上，只顯露出一線微光，因而使一個分立的「有」（**יש**，yesh）得以存在；萬物的形態則源自 **ה'** 的意願，而這意願從未說出口。**אלקים**（Elokim）的120種組合遮蔽 **ה'**，使世界看似獨立；然而，**הווי**（Havayah）統御它們，並能改變自然。創造的目的，是使這個「有」達到自我消融（**ביטול**，bittul），並使 **ה'** 的榮耀在下界顯露。當人把苦澀轉為甘甜時，這目的便得以實現：由下而上的提升——「**מצוה**是燈」——引降「**תורה**是光」。言語、祈禱與 **תורה** 中的字母，其根源都在心智之上，位於冠冕（**כתר**，Keser）。正如空氣（**אוויר**，avir）使火焰得以發光，「空氣」一詞是在「光」（**אור**，or）一詞中隱藏字母 **יוד**（yud）而成。諸項誡命（**מצוות**，mitzvos）全都稱為施予（**צדקה**，tzedakah）；它們達到那個根源，使 **תורה** 之光發亮。因此，代表提升的 **מְזוּזָה** 位於右側，而代表 **תורה** 之光的哈努卡燈位於左側，甚至照及「分離之山巒」，使黑暗化為光明。

綱要

- 問題：為何在左側？** 11
哈努卡燈置於左側，便使 **מְזוּזָה** 位於右側；為何不把兩者放在同一側？答案從兩節經文談起：創造源於 **ה'** 的意願，也源於祂的言語。
- 質料源於言語，形態源於意願** 12-6
萬物的質料源於十句創造之言，由無中創造出有；形態則源於 **ה'** 的意願。言語如同君王的名號，只顯露出一線微光，使世界得以作為「有」存在；而這個「有」的目的，是自我消融。
- ה' 凌駕於 אלקים 之上** 17-10
在 **ה'** 面前，一切都如同虛無。**אלקים** 的120種組合形成遮蔽，使世界看似分立；然而，**ה'** 的意願統御這些組合，也統御自然，正如海洋退去時所顯示的那樣。
- 化苦為甘** 11-16
默想使心遠離從外殼（**קליפות**，kelipos）而來的世俗享樂，轉而以 **ה'** 為樂，如同在祭獻與祈禱中那樣。這種提升——「**מצוה**是燈」——引降「**תורה**是光」。

5 字母的根源

¶17-23

字母並非由口腔造出，而是根源於靈魂中的生命層（חיה，Chayah）。祈禱的字母經梅塔特隆（מטטרון，Metatron）提升至它們在 כתר 中的根源，並引降智慧（חכמה，Chochmah）之上的新意願（רצון，ratzon）。

6 托拉：原初者的比喻

¶24-30

תורה 的字母根源於其智慧之上。一切層面都只是無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof）本身的比喻；人從那裡引降 תורה，但它唯有透過 מצוה 之燈才是「光」。

7 空氣：光的源頭

¶31-35

火焰需要空氣；אוויר 是把隱藏的字母 י 加入 אור 而成。מצוות 稱為 צדקה，它們達到那個根源，使 תורה 之光照耀；沒有慈善行的 תורה 便缺少這光。

8 右側的門框經匣，左側的哈努卡燈

¶36-39

מזוזה 把房屋提升至 ה' 面前；哈努卡燈則把 תורה 之光引降，甚至照入公共領域、分離的境界。右側的提升正是左側的黑暗轉為光明的原因，而這維繫著世界。

關鍵概念

質料與形態 חומר וצורה

質料是事物一般而言所是；形態則是它特有的形狀。在這篇 מאמר 中，質料源於 ה' 的言語，形態源於祂從未說出的意願。

由無生有 יש מאין

創造藉著一線微光——ה' 的「名」——使世界以分立的「有」存在；其目的，是使這個「有」在「無」面前自我消融。

ה' 與 אלקים הווי ואלקים

אלקים 是收縮與隱藏之名，藉此自然得以存在；ה' 則顯示無限之光，統御 אלקים，且能改變自然。

黑暗轉化為光明 אתהפכת חשוכא לנהורא

目標是使物質世界本身，甚至隱蔽最深之處，也顯露 ה' 之光。

נר מצוה ותורה אור מצוה是燈，תורה是光

נר מצוה 是由下而上的提升；תורה 是從上方引降的光。תורה 之光唯有透過 מצוה 之燈才照耀。

אותיות 字母

字母是引降的通道，其根源在心智之上、位於 כתר；它們如衣袍般包覆智慧，並下降進入思想與言語。

אוויר（空氣）אוויר

אור（光）加上一個隱藏的 י，便成為 אוויר；這是光的隱藏根源。מצוות 達到這個層面，使 תורה 之光照耀，正如空氣使火焰發光。

טורא דפרודא 分離之山

這是分化與遮蔽的領域，即公共領域中「眾多」的境界；哈努卡燈把 תורה 之光引入其中。

第 1 節 · 11

問題：為何在左側？

1 נר חנוכה¹ מצוה להניחה כו' משמאל, כדי שתהא מזוזה מימין³ ונ"ח משמאל^{4,5}. וצ"ל הטעם שאין הנ"ח ג"כ מימין כמו המזוזה.

「光明節燈（נר חנוכה，ner Chanukah）：有一項誡命（מצוה，mitzvah），是將它安放……在左邊，使門框經文匣（מזוזה，mezuzah）在右，而נר חנוכה在左。」我們必須說明，為何נר חנוכה不像門框經文匣一樣，也安放在右邊。

塔木德裁定，光明節燈要放在門口左側，與右側的門框經文匣相對。本篇מאמר提出疑問：為何兩者不放在同一側？篇末給出的答案是，門框經文匣代表由下而上的提升，而光明節燈則是從上而下引入的妥拉之光。Tzemach Tzedek（צמח צדק）在 Sefer HaMaamarim, Hanachos 5614–5615, p. 37 的 Kehot 註釋中，對這項律法進一步提出疑問：既然聖殿中的燈臺特別安置在南方，為何光明節燈要放在左邊？

אך יובן בהקדים ביאור⁶ מ"ש כל אשר חפץ⁷ ה' עשה. וכתוב בדבר ה' שמים נעשו.^{8,9}

但要明白這一點，須先解釋經文所說：「凡 ה'所願的，祂都行了」；又說：「藉著 ה'的話，諸天造成。」

在作答之前，本篇מאמר將兩節經文並列：一節說 ה'藉著祂的意願創造萬物，另一節則說諸天是藉著祂的話語造成的。藉著意願創造與藉著言語創造之間的差異，是以下一切論述的根基。

第 2 節 · 12-6

質料源於言語，形態源於意願

2 ובע"מ [ובעשרה מאמרות] נברא העולם^{10,11} שהיו מאמר ודבור. ולא נברא בחפץ ורצון בלבד. והענין כי הנה נודע שלכל הדברים יש חומר וצורה^{12,13,14} שהחומר הוא ענין הדבר שהוא בכללות דהיינו להיות שמים או ארץ או שמש וירח.¹⁵

而「世界是藉十句言語創造的」；這十句乃是言說和言語，世界並非僅憑意願和意志創造。其解釋是：我們知道，一切事物都有質料和形式。質料指的是概括而言該事物是什麼，也就是它是天、地、太陽或月亮。

《阿沃特篇》中的米示拿教導說，世界是藉十句言語創造的；本文強調，這些是言語，而不是僅有意願。為了解釋其中原因，本文採用質料與形式這一經典區分：質料是概括而言一個事物是什麼，也就是它是天、地、太陽或月亮。

והצורה הוא כל ציור וכל תמונה במראה ושטח שיש לכל דבר בדמותו בצלמו על איזה אופן נעשה

形式則是每一事物在外觀與表面上的各種形狀和樣貌，是它「按其樣式、照其形像」所具有的樣子，也就是它被造的方式，

形式是事物特定的形狀與外觀，也就是它被造的確切方式。「按其樣式、照其形像」呼應了《妥拉》描述亞當之子時所用的話：他「按自己的樣式，照自己的形像」出生。

כמו השמים והארץ הם כדורים^{16,17} ומן הארץ לרקיע כו'¹⁸ והשמש והירח הם גלגלים מאירים כו'.¹⁹
וכן עד"ז בכל דבר נברא.^{20,21}

例如，天與地是球體，從大地到穹蒼，等等；太陽與月亮則是發光的球體，等等。一切受造之物也都如此，各有其特定形式。

這些例子取自賢者對宇宙的描述：天與地是球體，從大地到穹蒼的距離有一定的度量（《塔木德》說，這相當於五百年的路程），而太陽與月亮是發光的球體。同樣，每一受造之物也都有其特定形式。

3 והנה החומר נברא בדבר ה' ובע"מ [ובעשרה מאמרות] שבמאמר יהי אור²² נתהווה בחי' האור מאין ליש.
וכן במאמר יהי רקיע²³ נתהווה הרקיע מאין ליש.²⁴

現在，物質是藉著 ה'的話語和十個創世言說而被創造的：藉著「使光存在」這一言，光的層面（**בחינה**，bechinah）從無（**אין**，ayin）到有（**יש**，yesh）而形成；同樣，藉著「要有穹蒼」這一言，穹蒼也從無到有而形成。

每一事物的物質都源自 ה'的言語：「使光存在」這一言使光在原先一無所有之處產生；「要有穹蒼」則使穹蒼也如此顯現。言語正是使存在由無而有的力量。

אבל אופן צורת הרקיע בדמותו בצלמו הוא נעשה בחפץ²⁵ ה' שלא בא לכלל גילוי²⁶ בדבור או מאמר.^{27,28,29}

然而，穹蒼的形態——「按其樣式、依其形象」——卻是由 ה'的意願所造；這意願並未在言語或言說中顯露出來。

穹蒼的形態，也就是它確切的形狀，並非來自任何口頭言說，而是來自 ה'的意願；這一意願從未以言語的形式顯露出來。後來一篇 maamar 在 Kehot 註釋（BeYom HaShemini Atzeres，5670）中引用此處，將這意願解作環繞一切世界之光（**סובב כל עלמין**，sovev kol almin），即事物外在形狀的根源，例如天穹的圓形。

4 והנה מה שנברא החומר במאמר ודבור ולא נברא הכל בחפץ ה' ורצונו בלבד היא מפני³⁰ שאז לא הי

[היה] גילוי מאין ליש רק שהיה העולם בטל במציאות ממשי³¹

如今，物質之所以是藉由發聲與言語而受造，而不是一切都單憑 ה' 的欲求與意願而受造，是因為那樣便不會有從「無」到「有」的顯現；相反，世界在存在上便會真正全然自我消融。

為何世界不能單憑意願而受造？如果一切都只源自 ה' 的意願，就不會有從「無」中顯現出「有」的事；世界將會完全自我消融，沒有自身的存在。Kehot 的註釋中所引的 Kuntres Etz HaChaim 解釋說，那樣就會如同流溢界（אצילות, Atzilus）一般，在存在上自我消融，而不是成為受造之物，因為它將從智慧（חכמה, Chochmah）領受；在智慧中，「祂與祂的生命力為一」。

רק עיקר גילוי היש הוא ע"י דבר ה' כי הוא צוה ונבראו³²

然而，「有」的主要顯現，是藉著 ה' 的話語而有，因為「祂一發命令，萬物便受造」。

一個獨立「有」的顯現，是藉著 ה' 的話語而來，正如經文所說：「祂一發命令，萬物便受造。」如下一部分所解釋，言語所顯露的只是 ה' 的「名」。

פ"י צוה מלשון מצות המלך³³ כי מלכותך מכ"ע [מלכות כל עולמים]³⁴ אין מלך בלא עם³⁵ שבח"י מלכות

היא בח"י התנשאות והסתלקות שלא יאיר ויתגלה אלא בבח"י שם בלבד.³⁶

「命令」（צוה, tzivah）一詞，是取「王的命令」之意，因為「祂的王權是統御一切世界的王權」，而且「沒有百姓，就沒有君王」。這是因為王權（מלכות, Malchus）這一層面具有超然尊高與退隱的特性，因此它並不照耀並顯現出來，除非僅以一個名字的形式。

「命令」（tzivah）被理解為「王的命令」（מצות המלך, mitzvas hamelech）之意：君王從遠處統治，藉著自己的名與命令，而不是親自臨在於臣民之中。同樣，王權——也的一種超然尊高與退隱的層面，只以一個「名」的形式照耀於世界。在《Torah Ohr》（תורה אור）Bereshis (5a) 中，Alter Rebbe 也以同樣方式解釋「沒有百姓，就沒有君王」：藉著收縮（צמצום, tzimtzum），一個獨立的「有」得以存在，之後便能自我消融於「無」。

5 וזהו יהללו את שם³⁷ ה' כי הוא צוה ונבראו כמו עד"מ מלך ב"ו [בשר ודם] שמלכותו היא שמו לבד אשר

נקרא על מדינתו

這就是[「願他們讚美 ה'，因為祂一吩咐，他們便受造」的意義]：譬如，一位血肉之軀的君王，他的王權只是他的名號；這名號被冠在他的國土之上，

「願他們讚美 ה'，因為祂一吩咐，他們便受造」這句經文，把創造與 ה' 聯繫起來。人間君王對其國土的統治只是他的名號；這名號被「冠在」國土之上，而君王本人並不在國土之中。

אבל לא בבחי' התלבשות כח הפועל בנפעל³⁸ ממש והתלבשות כח הפועל בנפעל הוא למטה בעי' [בשבעים] שרים שר של מים שר של כו'³⁹ שהם משמרי האופנים.⁴⁰

但這並不是創造者的力量實際內在於受造之物中的情形。創造者的力量內在於受造之物中的情形，乃是在下方的七十位王子之中（水之王子、等等之王子）；他們出自奧凡因（האופנים, Ofanim）的殘渣。

ה'的話語並不像工匠的力量進入其作品那樣，把祂自身的力量內在於受造物之中；這種力量的內在投入，只發生在極低處、掌管自然力量的七十位天使王子之中，例如「水之王子」等。他們源自奧凡因（אופנים）這類天使的最低層，也就是其「殘渣」（משמרי, shmarim）。在 Torah Ohr（תורה אור）的《Megillas Esther》（מגילת אסתר, 96c）中，阿爾特雷貝（אדמו"ר הזקן）也作出同樣的區分：bara（「創造」（נבראו））意指創造者的力量在受造物中，這只適用於ה'的諸名；至於ה'的本質，只能說「祂一吩咐，他們便受造」。

6 ויש גבוה מעל גבוה שמקבלים ג"כ דרך עילה ועלול עד המלאכים שהם שכלים נבדלים.⁴¹ שהם פני ארי' [אריה] פני שור⁴² שבמרכבה.

此外，還有[存在者]「高者之上更有高者」，他們同樣以因果相承的方式領受，一直至天使；天使是獨立的理智體：也就是戰車中的獅面[以及]牛面。

在諸王子之上，還有更高的存在者；他們的存在也以因果相承的方式領受，一直至那些哲學家稱為「獨立的理智體」的天使，也就是沒有形體的心智。這些便是先知以西結的戰車異象中的「獅面」與「牛面」。

אבל החיות של פני שור פני ארי' [אריה] הוא יש מאין ממש. דהיינו שהמשכת החיות אשר להם הוא בבחי' אין והארה בעלמא שהוא בחי' שם בלבד ומזה נעשה גילוי היש.

然而，牛面[以及]獅面的生命力，確實是由無而有。也就是說，賜予牠們的生命力，是以「無」的方式流注下來的，只是一道微光，屬於僅有一個「名」的層面；而「有」的顯現便由此產生。

然而，雖然這些天使是以因果相承的方式領受，他們本身的生命力卻確實是「由無而有」。它來自「無」的層面，只是一道微光，僅僅是一個「名」；「有」的存在便由此顯現。

אך תכלית בריאת יש מאין הוא כדי להיות היש בטל לאין ונגלה כבוד^{43, 44} ה' למטה כמו למעלה.⁴⁵

然而，創造「有」使之由無而有的目的，是要使「有」在「無」面前自我消融，並使הוי' (Havayah) 的榮耀在下界顯現，如同在上界一樣。

創造「有」的目的，是要使它在作為其源頭的「無」面前自我消融。如此一來，ה'的榮耀便會在下界顯現，正如在上界一樣。

上之於駕凌

7 וכמו שיהיה לע"ל [לעתיד לבוא] כי עין בעין יראו⁴⁶ כו' וזה תלוי בעבודתנו כל ימינו היום לעשותם.⁴⁷ וכל ישראל יש להם חלק לעוה"ב [לעולם הבא].

正如將來的時代將會如此：「他們將面對面看見」，等等。這取決於我們一生的事奉，因為「今日是用來實行它們的」。而且，「全體以色列人都有份於來世」。

在將來的時代，**ה'**的臨在將會顯明，人們可以「面對面」看見。這種顯現取決於我們如今對**ה'**的事奉，因為「今日」正是「實行它們」的時候；而每一位猶太人都在來世有份，因此每個人都能為促成這一切盡一分力。

וצריך כ"א [כל אחד / כל אחת] להמשיך בחלקו⁴⁸ גילוי זה להיות בטול היש והוא מחמת ההתבוננות בגדולת א"ס ב"ה שאתה הוא קודם שנבה"ע [שנברא העולם] ואתה הוא כו'

每個人都必須將這種顯現引入自己的那一份，使自身的「實有」之感（**יש**，yesh）在祂面前達到自我消融（**ביטול**，bittul）。這源於沉思無限者（**אין סוף**，Ein Sof）的偉大，願祂受頌讚：『祢在世界被創造以前就是那一位，祢也是那一位』，等等，

每個人都必須將這種顯現引入自己的「那一份」，使自身的「實有」之感（**יש**）在祂面前達到自我消融（**ביטול**）。這源於沉思**ה'**的偉大，正如祈禱文所說：「祢在世界被創造以前就是那一位，世界被創造以後祢也是那一位。」Kehot 注釋所引用的《Or HaTorah》（**אור התורה**）解釋，來世被稱為「土地」（「他們必永遠承受那地」）；因此，將顯現引入自己那一份，意味著培植那片土地。

בלי שום שינוי כי אני⁴⁹ הו"י לא שניתי שאין העולם מעלים לפניו ית' וכחשיכה כאורה⁵⁰ שאין ההעלם וההסתר אלא לעיני בשר שלנו.

毫無任何改變，因為「我—**הו"י**（Havayah）—並未改變」；世界在祂面前並不構成遮蔽，願祂受頌讚；「黑暗與光明無異」，因為遮蔽與隱藏只存在於我們肉眼之中。

創造並未使**ה'**發生任何改變：「我，**הו"י**（Havayah），並未改變。」世界對祂毫無遮蔽，而「黑暗與光明無異」；遮蔽只存在於人的眼目之中。

אבל קמיה כולא כלא חשיב⁵¹ ממש ומעלה ומטה שוין לפניו שנמצא למטה כמו למעלה ממש.

然而，在祂面前，萬有實在都不算什麼；高處與低處在祂面前平等，因此祂在下界的臨在，與在上界完全相同。

從**ה'**的角度看，一切都如同不算什麼，因此高處與低處在祂面前平等。祂在最低的世界中臨在，與在最高的世界中完全相同。

8 וא"כ גם בחי' היש בטל אליו ית'. וזהו כי גדול ה' ואדונינו מכל אלקים.

若是如此，「有」（היש，yesh）這一層面也在祂面前自我消融，願祂受頌讚。而[其意]正是：「因為 הוי' (Havayah) 至大，我們的主超越一切 אלקים (Elokim)。」

若萬物在祂面前都如同無物，那麼，甚至世界的 היש 也在祂面前自我消融。經文說，Havayah 「超越一切 אלקים」而至大；本篇 maamar 現在要解釋這些「אלקים」是什麼。

ופי' מכל אלקים⁵² הם ק"ך צירופי אלקים המעלימים ומסתירים אור ה' וקדושתו לבלתי יתגלה אוא"ס

[אור אין סוף] ב"ה כמו שהוא שלא יתבטלו העולמות במציאות.

「超越一切 אלקים」的意思是：這指的是 אלקים 的 120 種組合；它們遮蔽並隱藏 ה' 之光及其神聖性，使無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof），願祂受頌讚，不按其本然顯露，免得諸世界在其存在中自我消融；

卡巴拉論及 אלקים 的 120 種組合（字母的排列組合）；אלקים 是隱藏之名。它們遮蔽 ה' 之光，使無限之光不按其本然顯露；否則，諸世界便會被吞沒其中，因而不復存在。

אלא שיהא נראה העולם ליש ודבר נפרד. אבל אור הוי' הוא גדול על כולם ומושל על כולם להיות היש בטל.

反而使世界顯得像一個「有」之物，像一個獨立的存在。然而，ה' 之光勝過它們一切，並統御它們一切，使 היש 自我消融。

它們的作用，是使世界顯得像一個獨立的「היש」。然而，ה' 之光勝過它們一切，並統御它們；因此，從真實層面說，היש 仍處於自我消融之中。

(וזהו כי אני ידעתי כי גדול⁵³ כו'. אני זו כנס"י [כנסת ישראל]. אבל העכו"ם [העובדי כוכבים ומזלות] אומרים עזב הוי' את הארץ.⁵⁴ ופרעה אמר לא ידעתי את⁵⁵ הוי' כו'. ולכן נאמר ביתרו אחר שנתגייר^{56, 57} עתה ידעתי כי גדול⁵⁸ הוי' כו') (這就是「因我知道 הוי' 至大」等語的意思。「我」指的是以色列會眾。但拜偶像者說：「הוי' 已離棄這地」；法老說：「我不認識 הוי'」等。因此，葉忒羅（יתרו，Yisro）皈依之後，經文說：「如今我知道 הוי' 至大」等。）

括號中的文字對比了認識這一點的人與不認識的人。以色列會眾說：「我知道 ה' 至大」；拜偶像者卻說：「ה' 已離棄這地」；法老則說：「我不認識 ה'」；葉忒羅皈依之後，便能說：「如今我知道 ה' 至大。」

והיינו לפי שכל אשר חפץ⁵⁹ הו' נמשך ועשה גם בשמים ובארץ שכולם יש להם ציור ותמונה מבחי' חפץ ורצון הו' שלא בא לידי גילוי בדבור ומאמר שהוא הפועל הישות.

也就是說，凡「**הו'所欲的**」都被引降下來，而祂也「在天上和地上成就了」[它]：因為它們全都具有形狀與形態，源自**הו'**的欲求與意願這一層面；這欲求與意願並未在言語和宣說中顯露，而言語和宣說正是造成「有」之存在狀態（**הישות**，**yeshus**）的因素。

這是因為，**ה'**的意願延及天地：其中一切形狀與形態，都源自**ה'**的欲求與意願，而這欲求與意願從未在言語中表達出來。言語造成獨立的「**היש**」，但萬物的形態源自更高的層面，因此使它們仍處於自我消融之中。

9 וזהו ענין שיתף מדה"ר [מדות הרחמים].⁶⁰ שבכל מע"ב [מעשה בראשית] כתיב ויאמר אלקים ואח"כ שיתף מדה"ר [מדות הרחמים] דכתיב ביום עשות⁶¹ ה' אלקים כו'.

這就是「祂加入了慈悲屬性」的意思：因為在整個創造的過程中，經文都寫著：「**אלקים**（Elokim）」說；之後祂又加入了慈悲屬性，正如經文所寫：「在**הו'י**（Havayah）**אלקים**創造之日」，等等。

「祂加入了慈悲屬性」是指賢者的一項教導：世界起初是以嚴格審判的屬性創造的，之後才把慈悲屬性加入其中。在六日創造的記述中，只出現了**אלקים**（「**אלקים**說」）；之後，妥拉寫道：「在**ה'אלקים**創造之日」，加入了慈悲之名**הו'י**。

וזהו למה יאמרו הגוים איה נא אלהיהם⁶² שבחי' אלקות הוא בבחי' איה דהיינו בבחי' הסתלקות לפי שאומרים עזב הו'י"ה את הארץ

這就是[「列國為何要說：『他們的**אלהיהם**如今在哪裡？』」的意思]：**אלקות**處於「在哪裡」的狀態，也就是處於隱退的狀態，因為他們說：「**הו'י**已經離棄這地」，

「列國為何要說：『他們的**אלהיהם**如今在哪裡？』」這句經文表達了一種看法：**אלקות**已經隱退，彷彿「在哪裡？」一般，不在世界之中。持此看法的人引用以西結的話，說**הו'י**已經離棄這地。

ואין העולם מתנהג אלא בבחי' אלקים שהוא שם הצמצום והסתלקות להיות העולם יש ודבר נפרד אבל באמת כל אשר חפץ הו'י"ה עשה.⁶³

並且[認為]世界只由**אלקים**所代表的層面來運行；這是收縮（**צמצום**，**tzimtzum**）與隱退之名，使世界成為一個「實有」且分離的實體。但事實上，「凡**הו'י**所願的，祂都已成就。」

照這種看法，世界只由**אלקים**來運行；此名代表收縮與隱退，使世界得以作為一個分離的「實有」而存在。但事實上，「凡**הו'י**所願的，祂都已成就」：**הו'י**也臨在並作用於世界之中，而詩篇本身幾乎正是用這些話來回答列國。

10 ועל ענין זה מדבר כל המזמור שלמעלה מזה הים ראה וינוס⁶⁴ כו'. ההופכי הצור⁶⁵ כו'.

前一篇詩篇的全篇都在談這件事：「海看見，就逃奔」等等；「那使磐石……」等等。

緊接在前的第114篇詩篇談的也是同一主題：出埃及時，「海看見，就逃奔」；**ה'**「使磐石變成水池」。這兩件事中，自然秩序都退讓了。

שמספר בשבח מעלת שם הוי"ה המושל על שם אלקי' ומשנה הטבע מצור החלמיש שהוא מיסוד האש וממנו מוציא מים

因為它稱頌 הוי (Havayah) 的尊勝：祂統御 אלקים (Elokim)，並改變自然秩序：[例如]燧石磐石本屬火元素，祂卻從中引出水來。

這篇詩篇稱頌 ה'；祂統御 אלקים，能改變自然秩序：祂從屬於火元素的燧石中引出水來。

והיינו לפי ששם אלקים שהוא הצמצום ומעלים להיות בבחי' יש ע"פ הטבע המוטבע בכל דבר לפי מזגו ותכונתו הוא בטל לגבי שם הוי"ה המושל עליו שהוא ענין גילוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה שכשמו כן הוא. ולכן גם הים ראה וינוס כו':

也就是說，אלקים，即收縮（צמצום，tzimtzum）並造成隱蔽，使[事物]依照植入每一事物中的自然秩序，按其組成與性質而呈現為「有」的狀態；然而，它在統御它的 הוי (Havayah) 面前自我消融。הוי (Havayah) 所指的，正是無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof）的顯現；願祂受頌讚，因為祂正如其名所示。因此，「海看見，就逃奔」等等，也就如此發生。

之所以可能如此，是因為 אלקים造成收縮與遮蔽，使每一事物作為具有固定自然秩序的「有」而存在，並依其構成與性質而定；但它在統御它的 ה'面前自我消融。ה'就是無限之光的顯現，正如其名所示。因此，當 ה'顯現時，連海也逃奔。

第 4 節 · 111-16

化苦為甘

11 והנה כאשר יתבונן וישכיל כל זה האדם. אזי תכלה ותכסוף נפשו ליבטל אליו ית' עד שתחפץ להתפשט מתענוגי עוה"ז ולהפך לבו לגמרי ולדבקה בו וכמ"ש מי לי בשמים⁶⁶ כו'.

如今，人若沉思並領悟這一切，他的靈魂便會渴慕並切願在祂面前自我消融——願祂受頌讚——直到它渴望脫離今世的種種享樂，徹底扭轉自己的心，並與祂緊密相連；正如經上所說：「我在天上有誰呢？」等等。

沉思這一切——世界在 ה'面前如同虛無，而祂的榮耀旨在下界顯露——會使靈魂渴望在祂面前自我消融。於是，靈魂想要擺脫今世的種種享樂，使自己的心全然轉向 ה'，正如詩篇作者所說：「我在天上有誰呢？除祢以外，我在地上也無所愛慕。」

ובזוהר אמרו מאן דלא טעים מרירו למיתקו⁶⁷ ומהפך חשוכא לנהורא⁶⁸ לית ליה חולקא הכא שצריך להפוך טעם מרירו למיתקא.

《Zohar》（זהר）說：「誰若未曾嘗到苦味[轉為]甘甜，也未曾把黑暗轉為光明，就在此沒有份。」因為必須把苦澀之味轉化為甘甜。

《Zohar》說，人若不把苦轉為甘甜、把黑暗轉為光明，就在此沒有份。這篇maamar將此視為人的使命：把苦澀之味轉化為甘甜。《Or HaTorah》（אור התורה）在Kehot的註記中指出，maamar《Vayechal Moshe》解釋，嘗出苦味中的甘甜，是高於把黑暗轉為光明的一個層次。

12 ומרירו הן תאוות עוה"ז ותענוגים שמושפעים מהיכלות הקליפות. שאין לך דבר למטה שאין לו היכל למעלה כנגדו שממנו בא תוצאת הדבר ההוא והשפעתו.

「苦」是指今世的慾望與種種享樂，它們從外殼（קליפות，kelipos）的殿堂（היכלות，heichalos）流出。因為下界沒有任何事物，不在上方有與之相應的殿堂；那事物由此而來，並由此承受其流注。

「苦」指今世的慾望與享樂。它們從外殼（קליפות）的殿堂（היכלות）流出；外殼是遮蔽神聖的力量，因為下界的一切，都在上方有與之相應的殿堂，並由此而生、由此承受其流注。

וכל תענוגי עוה"ז אפי' [אפילו] דבר קל ואפי' [ואפילו] המסלסל בשערו הנה החיות ההוא נמשך מהיכלות הטומאה.

今世的一切享樂，即使是微不足道之事，甚至連一個人撥弄自己的頭髮，這生命力也是從不潔的殿堂中引下來的。

即使是最微小的世俗享樂，甚至一個男人費心整理自己的頭髮，其生命力也是從不潔的殿堂中引下來的。這為接下來約瑟（יוסף）的例子作鋪墊。

13 ולכן נענש יוסף בשבתו בבית האסורים י"ב שנה על שהיה מסלסל בשערו⁶⁹ כדאיתא בגמרא⁷⁰ ע"פ ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה^{71,72} מיד ותשא אשת אדוניו⁷³ כו'.

因此，約瑟（יוסף）因為捲曲頭髮，被罰在監牢中坐了十二年；正如《Gemara》（גמרא）就經文「約瑟形體俊美，容貌秀麗」所說：「隨即，他主人的妻子便投來[目光]」，等等。

本文說這是「在Gemara中」；Kehot註釋所列的來源是Midrash、《Bereshit Rabbah》（בראשית רבה）87:3，以及Tanchuma, Vayeshev 8。這些來源將約瑟在主人家中留意自己外貌一事，與緊接著發生的事連結起來：「他主人的妻子投來目光」，看向他。因為捲曲頭髮，他被罰在監牢中坐了十二年；即使這一點微小的享受，也來自不潔之域。

וצריך להפוך לבו לטעום ממש למיתקא טעמו וראו⁷⁴ כי טוב ה' אז תתענג על הוי"ה.⁷⁵

人必須翻轉自己的心，真正品味甜美：「你們要品嘗，便知道 ה' 是美善的。」「那時，你必以 הוי"ה (Havayah) 為喜樂。」

因此，人必須翻轉自己的心，真正品味 ה' 的甘甜：「你們要品嘗，便知道 ה' 是美善的。」經文中的「品嘗」，回應了《Zohar》(זהר) 所說把苦味品作甜味。如此，這個應許便會實現：「那時，你必以 הוי"ה (Havayah) 為喜樂。」

14 וזה הוי"ה ענין הקרבנות שנהפך חלב מנפש בהמה ועולה ונכלל באש שלמעלה אשר תאכל על המזבח

להיות אשה ריח ניחוח לה' וכמו"כ [וכמו כן] תהיה התפלה שהיא במקום הקרבנות^{76,77} להלהיב נפשו באש שלמעלה ולהתענג על הוי"ה.

這就是祭祀的意義：動物性靈魂的脂肪被轉化，升起並融入從上而來、在祭壇上焚燒祭物的火中，成為「火祭，獻給 הוי"ה (Havayah)，作為蒙悅納的馨香」。同樣，祈禱也應如此；祈禱取代祭祀，使人的靈魂被從上而來的火點燃，並以 ה' 為樂。

在聖殿中，祭牲的脂肪由停駐在祭壇上的從上而來之火焚燒，成為「獻給 ה' 的馨香」。「動物性靈魂的脂肪」(נפש בהמה, nefesh behemah) 這一說法有雙重含義：既指在祭壇上獻上的動物的脂肪，也指人內在的動物性靈魂；這靈魂對享樂的欲望同樣必須被轉化並提升。祈禱取代祭祀，也做同樣的事：它以那從上而來的火點燃靈魂，使靈魂以 ה' 為樂。

15 וענין אתהפכא חשוכא לנהורא. הוא שחשך הגשמי של עוה"ז מעשה שמים וארץ שנראים ליש ודבר

גשמי יתהפך לנהורא להיות בו גילוי אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה להיות היש בטל אליו ית' ונגלה כבוד⁷⁸ ה' למטה כמו למעלה.

「黑暗轉為光明」的意思是：此世的物質黑暗——天地所造、顯現為「某物」(יש, yesh) 和物質之物——要轉變為光明，使其中顯現無限之光 (אור אין סוף, Or Ein Sof)，願祂受頌讚；如此，這個 יש 便在祂面前自我消融 (ביטול, bittul)，「ה' (Havayah) 的榮耀在下界如同在上界一般顯現。」

「黑暗轉為光明」是指，物質世界看來像一個堅實、獨立的「某物」，而它本身應成為無限之光 (אור אין סוף) 顯現之處；如此，它的 יש 便在 ה' 面前自我消融，祂的榮耀也在下界如同在上界一般顯現。《Likutei Torah》(לקוטי תורה) <Va' eschanan> (2a) 中，阿德莫爾哈扎肯 (אדמו"ר הזקן) 解釋了這就是人被創造的原因：此世有雙重的黑暗，而靈魂——「ה' 之燈」——被派來照亮它，使它的黑暗轉為光明。這段引文見於 Kehot 對第 11 段的註釋。

16 והיינו שע"י בחי' טעים מרירו למיתקא שהוא ממטה למעלה להפוך לבו ותאוות עוה"ז לדבקה בו ית'

בתשוקה וצמאון כו'

也就是說，透過「嚐到苦味[轉為]甜味」這一層面／範疇 (בחינה, bechinah)，也就是自下而上的運行，使自己的心以及對今世的種種欲望轉而依附於祂，帶著渴慕與饑渴之情 (願祂受頌讚)，等等，

「嚐苦為甜」是自下而上的運行：人將自己的心與今世的欲望轉向依附於 ה'，帶著渴慕與饑渴之情。

יאיר אור ה' מלמעלמ"ט [מלמעלה למטה] במקום החשך של העוה"ז שלא יהיה העולם מעלים אור ה' וקדושתו

ה'之光便會從上而下照耀，在今世的黑暗之中，使世界不再遮蔽 ה'之光與祂的聖潔。

作為回應， ה'之光從上而下照入今世的黑暗。於是，世界不再遮蔽 ה'之光與祂的聖潔。

וזהו ג"כ ענין נר מצוה ותורה אור⁷⁹ נר מצוה היא בחי' העלא' [העלאת / העלאת] מלמטלמ"ע [מלמטה למעלה] ותורה אור היא בחי' ההמשכה מלמעלמ"ט [מלמעלה למטה] וע"י בחי' נר מצוה בא אור התורה:

這也就是「誠命（מצוה，mitzvah）是燈，妥拉（תורה，Torah）是光」的含義：「誠命是燈」是自下而上的提升層面（בחינה），「妥拉是光」是從上而下引下的層面；而透過「誠命是燈」這一層面，妥拉之光便會來到。

「誠命是燈，妥拉是光」這句經文描述的也是同一組對應。誠命（מצוה），也就是燈，是自下而上的提升；妥拉（תורה），也就是光，是從上而下的引下；而妥拉之光唯有透過誠命之燈才會來到。

第 5 節 · ¶17-23

字母的根源

17 וביאור הדבר. הנה צ"ל ענין אותיות מה ענינם.⁸⁰ כי הנה האותיות נחלקות במבטא ע"י⁸¹ ה' מוצאות הפה. אחה"ע מהגררן כ"י.

關於此事的解釋如下：現在必須說明，字母究竟是什麼。字母在發音上，依口腔五個發音部位而分：喉部發出的字母 א (Alef)、ח (Ches)、ה (Hei)、ע (Ayin) 等等。

為了說明誠命（מצוה，mitzvah）如何引來妥拉（תורה，Torah）之光，本篇轉而探討字母的本質。正如《Sefer Yetzirah》（ספר יצירה；古代論述字母與創造的著作）所教導的，字母由口腔的五個部位發出；例如，Alef、Ches、Hei 和 Ayin 都由喉部發出。Kehot 的註釋所引述的《Or HaTorah》（אור התורה）解釋了本篇為何在此轉而談論字母：前文說，世界是藉由言語的字母創造的，這些字母使「某物」成為一個獨立之物；因此，現在本篇指出，字母的根源極其高超，而字母只是被降下來，成為一層外衣。

והנה אין המוצאות כלי המבטא דומים לכנור⁸² שהוא כלי הנגון שבנגן עליו מוציא קול שהקול ההוא בא מן תנועת הכנור שמוציא את הקול.

口腔的發音部位，也就是言語的發音器官，並不像里拉琴那樣。里拉琴是演奏旋律的樂器：演奏者彈奏時，里拉琴便發出聲音，而這聲音來自里拉琴的振動；里拉琴藉此發出聲音。

人或會以為，發音器官產生字母，就像里拉琴產生音樂一樣。樂器所發出的聲音，確實是由樂器本身的振動產生的。

משא"כ האותיות אינן באות מחמת תנועות כלי המבטא שהן ה' מוצאות הפה שהרי מאליהן ומעצמן יוצאות⁸³ תנועות האותיות בלי שום הכנה וכוונה מכוונת באדם להניע הלשון לאותיות דטלנ"ת. או השפתים לאותיות בומ"ף.

然而，字母並非由言語發音器官——也就是口腔五個發音部位——的動作所產生。因為字母的發音動作會自然而然地自行發出，無須人在事先準備，也無須刻意打算移動舌頭來發出字母 ד (Dalet)、ט (Tes)、ל (Lamed)、נ (Nun)、ת (Tav)，或移動嘴唇來發出字母 ב (Beis)、ו (Vav)、מ (Mem)、פ (Pei)。

字母與此不同：說話者不會先打算為了發出 Dalet 而移動舌頭，也不會先打算為了發出 Beis 而移動嘴唇。字母會自行發出。

אלא אדרבה האותיות מניעות את הלשון לאותיות דטלנ"ת והשפתים לאותיות בומ"ף והאותיות מצד עצמן הן מושרשות בנפש עצמה.

恰恰相反，是字母使舌頭為了發出字母 ד、ט、ל、נ、ת而移動，使嘴唇為了發出字母 ב、ו、מ、פ而移動；而字母本身，根植於靈魂自身。

恰恰相反，是字母使舌頭和嘴唇移動。字母本身根植於靈魂。

18 והנפש היא המוציאה אותן מההעלם אל הגילוי מתחלה באותיות המחשבה ואח"כ באותיות הדבור. וז"ש [וזהו שכתוב] ויהי האדם לנפש חיה.⁸⁴

使它們從隱而未顯進入顯現的，正是靈魂：先在思維的字母中，然後在言語的字母中。這就是經文所說：「人就成為了有生命的靈魂（נפש חיה，nefesh chayah）。」

靈魂使字母從隱而未顯進入顯現，先成為思維的字母，然後成為言語的字母。經文「人就成為了有生命的靈魂」被解讀為指這件事。

ות"א [ותרגום אונקלוס] לרוח ממללא^{85,86} שבחינת האותיות הן בבחי' חיה. כי יש באדם נפש רוח נשמה חיה. נפש הוא בחי' אותיות מחשבה ודבור.

安克羅斯譯本[譯作]「能言的靈」，因為字母屬於生命層（חיה）。人有四個靈魂層級：נפש (Nefesh，最低層的魂)、靈 (רוח，Ruach)、靈魂 (נשמה，Neshamah) [以及]生命層（חיה）。נפש是思維與言語字母的層面。

安克羅斯把「有生命的靈魂」譯作「能言的靈」，因此，言語使人成為「有生命的」（חיה）靈魂，而字母的根源在於稱為חיה的靈魂層級。這裡列出的靈魂層級有נפש、רוח、נשמה；其中最低的נפש，就是思維與言語中表達出來的字母。

19 ורוח הוא הבל הלב שהוא קול כלול מאש רוח ומים כנודע ונשמה היא בחי' השגת השכל ונשמת שדי**תבינם.⁸⁷**

而心臟的氣息（**רוח**，Ruach）就是聲音，由火、風和水構成，這是眾所周知的。而靈魂（**נשמה**，Neshamah）是理智理解的層面：「**נשמה שדי**使他們明白。」

Ruach 是心臟的氣息，也就是聲音，結合了火、風和水。Neshamah 是理智上的理解，正如《約伯記》中的經文所說：「**נשמה שדי**使他們明白。」

וחיה היא בחי' חכמה דהיינו מקור החכמה שלמעלה מן ההשגה ושם הוא שרש האותיות אלא שקבען**בפה^{88,89} ולא שבראן שם בפה**

而生命層面（**חיה**，Chayah）是智慧（**חכמה**，Chochmah）的層面，也就是高於理解力的智慧源頭；字母的根源就在那裡。只是，祂「將它們安置在口中」，而不是在口中創造它們；

חיה 對應 Chochmah，即高於理解力的洞見源頭；字母也在那裡扎根。《Sefer Yetzirah》（**ספר יצירה**）說，祂「將字母安置在口中」；本篇 maamar 強調，祂是把字母安置在那裡，並非在那裡創造它們。

כי בריאותם והתהוותם בשרשם הוא למעלה בבחינת חיה ומשם נמשכו ונתחלקו לכ"ב אותיות לדבר במ**איש ואיש כלשונו.**

因為字母在其根源中的創造與形成，乃是在上方、屬於 **חיה** 的層面；它們由那裡引降而下，分化為二十二個字母，讓每一個人都能依照自己的語言，用它們說話。

字母是在其根源處、在 Chayah 的層面被創造的。它們從那裡引降而下，分化為二十二個字母，每個人都用自己語言中的字母說話。

20 ובוזה יובן ענין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] שמט"ט [שמטטון] קושר⁹⁰ קשרים לקונו מתפלותיהן של**ישראל.**

由此便可明白我們賢者（願其記憶蒙福）所說的話：梅塔特隆（**מט"ט**）以以色列的祈禱為他的造物主繫結。

賢者們說，梅塔特隆是一位高階天使，《Zohar》（**זהר**）認為他就是哈諾赫（Chanoch）；他以以色列的祈禱為他的造物主繫成「結」。下一段以及 Kehot 註釋的標題則提到「冠冕」。

כי הנה המלאכים מעלים התפלות לפי שדבור האדם הוא גשמי⁹¹ והמלאכים הם רוחני [רוחניים] שהדבור שלהם הוא כמו מחשבה שלנו וע"י המלאך המקבל התפלה מזדככת התפלה מגשמיות לרוחניות ע"י המלאך ההוא.

因為天使會把祈禱提升上去：人的言語是物質性的，而天使是屬靈的；他們的言語如同我們的思想。祈禱經由接收它的天使，便藉著那位天使從物質性淨化為屬靈性。

天使負責把祈禱帶到上方，因為人的言語是物質性的，而天使是屬靈的：他們的「言語」如同我們的思想。祈禱經過接收它的天使時，便從物質性淨化為屬靈性。

21 והנה גבוה מעל גבוה עד עולם העליון שבו משכן מט"ט [מטטרון] והוא קושר כתרם שלמעלה מן הראש ומוחין.

如今，[它上升]至「高者之上尚有更高者」，直至上界；天使（מט"ט, Metatron）居於其中，並編結冠冕；這些冠冕高於頭部與心智（מוחין, mochin）。

接受祈禱的天使之上，還有一層又一層更高的層次，直至天使（מט"ט）居住的世界。他編結「冠冕」；冠冕位於頭部之上，也就是處於心智之上的層次。

וע"י זה ממשיך אותיות חדשות. כי הנה התפלה היא בקשת יה"ר [יהי רצון]⁹² שיתהווה בחינת רצון. 藉此，他引下新的字母。因為祈禱乃是祈求：「願有意願」（יהי רצון, Yehi ratzon），使意願這一層面得以形成。

藉此，מט"ט引下新的字母。祈禱是一種祈求：「願有意願」（יהי רצון），字面意為「願意願存在」；也就是祈求一種新的意願得以形成。

שכמו שכבר נמשך רצה"ע [רצון העליון] בחכמה. הנה החכמה מחייבת ע"פ התורה אין יסורים בלא עון^{93, 94} שהעון גורם יסורים ח"ו [חס ושלום] אבל ע"י התפלה יה"ר [יהי רצון] נמשך רצה"ע [רצון העליון] שלמעלה מבחינת חכמה ושם הוא רחמים פשוטים ורבו פשעים^{95, 96} כו'.

因為，至高的意願既已引入智慧（חכמה, Chochmah）之中，智慧便依照妥拉判定：「沒有罪過，就不會有苦難」；因為罪過會招致苦難，願 ה'不使如此。然而，藉著祈禱「יהי רצון」，便引下高於智慧這一層面的至高意願；在那裡，乃是純然的慈悲，而「你的罪愆很多」等等。

至高的意願既已表達於智慧（חכמה）之中，妥拉的智慧便判定，罪過會招致苦難。祈禱觸及高於智慧的意願；那是純然慈悲的層面，不受這種衡量所限，即使「你的罪愆很多」也是如此。《Or HaTorah》（אור התורה）在 Kehot 註釋中引述並補充說，這種引下源自「意願之主」（Baal HaRatzon），其層次高於意願本身；正如 Alter Rebbe 在《Torah Ohr》（תורה אור）〈Beshalach〉篇中對 ה'的長久忍耐所作的解釋。

22 וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] כשישראל אומרים יהא שמו הגדול מבורך ⁹⁷ כ"י הקב"ה מנענע

בראשו. פ"י שמנענע וממשיך בראשו הוא רצה"ע [רצון העליון] ב"ה

這正是我們的賢哲（願他們的記憶蒙福）所說的：當以色列人說「願祂偉大的名受頌讚」等等，קב"ה (Kudsha Brich Hu，意為「聖者，願祂受頌讚」) 便點頭。也就是說，祂點動並引下祂的「頭」；這「頭」就是至上的意願 (רצון, ratzon)，願祂受頌讚；

塔木德說，當猶太人回答「願祂偉大的名受頌讚」時，קב"ה便點頭。這篇 maamar 將「頭」解作至上的意願；祂回應時「動」此意願，並將它引下。在《Likkutei Torah》(לקוטי תורה) Shelach (48b) 中——Kehot 的註釋所引——阿德莫爾哈扎肯 (אדמו"ר הזקן) 詳細闡明，ה'的「頭」就是至上的意願，而祂點頭就是將它引下到下界。

כי אותו מבקשים יהא שמו הגדול מבורך שיהא ברוך ונמשך שמו הגדול שלמעלה מבחינת השתלשלות שהוא גדול ומהולל מאד.

因為這正是所祈求的：「願祂偉大的名受頌讚」——願祂那偉大的名蒙受祝福並被引下；這名位於世界層層下延的鏈條 (השתלשלות, hishtalshelus) 之上的層面，因為它「偉大而極受讚頌」。

這正是這些話所祈求的：願祂偉大的名——它高於整個世界層層下延的鏈條——蒙受「祝福」，也就是被引下。它「偉大而極受讚頌」，超越一切世界。

23 והמשכת רצה"ע [רצון העליון] הזה הוא ע"י העלאת אותיות התפלה לשרשן ומקורן כתר העליון ע"י

מט"ט [מטטרון]。והיינו לפי ששרש האותיות היא בכתר העליון למעלה מבחי' חכמה ומוחין אלא שראשית הגלוי היא בחכמה שא"א להשכיל ולהשיג כל דבר מושכל כ"א ע"י אותיות.

這一上層意願 (רצון, ratzon) 的引下，是藉著梅塔特隆 (מט"ט, Metatron)，將祈禱的字母提升至其根源與本源——至高的冠冕 (כתר, Keser)。也就是說，這是因為字母的根源在至高的כתר，高於智慧 (חכמה, Chochmah) 與心智 (מוחין, mochin) 的層面；只是，啟示的起始處在 חכמה，因為任何可理解之事，若不透過字母，便無法理解並掌握。

當祈禱的字母經由梅塔特隆提升至其根源——高於心智的至高כתר——上層意願便被引下。字母根植於כתר，高於智慧；然而，啟示始於 חכמה，因為任何事物若不透過字母便無法被理解。因此，將祈禱的字母提升至其根源，便會引下上層意願。

אבל האותיות עצמן אינן בחי' שכל שא"א לשכל המושג להשיג ענין מהות האותיות בעצמותם אלא שהן לבוש השכל

可是，字母本身並不屬於理智的層面，因為可被把握的理智無法掌握字母本身的本質；相反，字母是理智的衣裳。

字母本身並不是理智：心智無法掌握字母本身究竟是什麼。字母是理智的衣裳。

והלבוש הזה הוא מבחי' חיצוניות עליון שירד ונתפשט למטה להלביש את השכל. ומשם יורד עוד להיות אותיות מחשבה ודבור:

這件衣裳源自上層的外在層面（חיצוניות，chitzoniyus）；這外在層面下降並向下展開，以衣裳包覆理智。由此，它又進一步下降，成為思想與言語的字母。

這件衣裳源自上層の חיצוניות；它下降並展開，以衣裳包覆理智。由此，字母又進一步下降，成為思想與言語的字母。

第 6 節 · 124-30

托拉：原初者的比喻

24 והנה התורה נתלבשה באותיות ג"כ עד"ז שאותיות התורה שרשן למעלה מעלה מבחי' התורה.

דאורייתא מחכמה נפקת^{98,99} והאותיות שרשן למעלה בבחי' כתר.¹⁰⁰

現在，妥拉也以這種方式披上字母：妥拉的字母，其根源遠高於妥拉本身的層次。因為「妥拉源自智慧（חכמה，Chochmah）」，而字母的根源則在更高之處，位於冠冕（כתר，Keser）的層面。

妥拉也披上字母；而妥拉字母的根源，遠高於妥拉本身的層次。《Zohar》（זהר）說，妥拉「源自智慧」，也就是神聖智慧；然而，妥拉字母的根源在冠冕，位於智慧之上。《Likutei Torah》（לקוטי תורה）〈Chukas〉中，阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）提及這篇 maamar，並闡明其中要點：在較低的層次，智慧高於字母；但就根源而言，字母反而更高，因為正如 Ramaz 所寫，它們來自冠冕的智慧之上的「空氣」（אוויר，avira）。

ואותיות מלשון אתא¹⁰¹ שהוא לשון המשכה. שהאותיות הן המשכות שבהן ועל ידן נמשך להיות התורה.¹⁰²

「字母」（אותיות，otiyos）一詞源自「來到」（אתא，asa）一詞；它表示引下，因為字母就是引下的媒介，藉著它們並透過它們，妥拉才得以被引下而形成。

希伯來文「字母」（אותיות）一詞，與「來到」（אתא）有關；這是《以賽亞書》21:12「早晨來到」中的亞蘭文用詞，表示來臨與引下。《Maamarei Admur HaZaken (Inyanim)》在 Kehot 的註釋中指出，otiyos 本身就是一個亞蘭文詞。字母是渠道，光藉著這些渠道被引下，從而形成妥拉。

25 והענין כי הנה כתיב כאשר יאמר משל הקדמוני¹⁰³ והוא התורה שהתורה נקראת בשם משל

הקדמוני.^{104, 105}

其意是：經上寫道：「正如原初者的譬喻所說」；這就是《妥拉》，因為《妥拉》被稱為「原初者的譬喻」。

在《Shmuel》（שמואל）一書中，大衛（דוד）引用「古代者的箴言」（משל הקדמוני，mashal hakadmoni）。本篇 maamar 將其解作「原初者的譬喻」；這是《妥拉》的稱謂，因為《妥拉》乃 ה' 的譬喻；拉希（רש"י）如此解釋（Makkos 10b）。在《Torah Ohr》（תורה אור）之〈Megillas Esther〉（מגילת אסתר）（98b）中，阿爾特雷貝（אדמו"ר הזקן）解釋，「世界的原初者」本身就是無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof），超越環繞一切世界之光（ממלא כל עלמין，memalei kol almin）與充滿一切世界之光（סובב כל עלמין，sovev kol almin）兩者。

וביאור הדבר ההוא כי הנה ענין המשל הוא להמשיל את הנמשל באופן שיובן מתוך המשל.

對此的解釋是：譬喻的作用，在於以譬喻來呈現所喻之義（נמשל，nimshal），使人能從譬喻中理解它。

譬喻藉著另一事物呈現一個觀念，即所喻之義（נמשל），使人能由此理解該觀念。

והרי המשל הוא ענין אחר שאינו מהות הנמשל. אלא שהנמשל מובן מתוכו ע"י שדומה לו בצד מה.

然而，譬喻是另一種事物，並非所喻之義的本質；只是，人能從譬喻中理解所喻之義，因為它在某一方面與所喻之義相似。

譬喻絕非觀念本身；它只在某一方面與觀念相似，而人正是透過這種相似性把握該觀念。

26 וז"ש [וזהו שכתוב] וביד הנביאים אדמה.¹⁰⁶ וחז"ל [וחכמינו זכרונם לברכה] המשילו מראה הנבואה

לאספקלריא¹⁰⁷ שכמו שרואין באספקלריא הגם שנראית דמות הצורה בתמונתה ובצלמה ממש מ"מ אין

זאת גוף הצורה עצמה ממש אלא דמותה ותמונתה.

這就是經上所說：「我藉著先知被比作。」我們的聖賢，願其記念蒙福，把先知的異象比作鏡子（אספקלריא，aspaklaria）：正如人在鏡中觀看，雖然形體的肖像確實以其形狀和影像呈現，然而這並非形體本身的實體，只是它的肖像與影像；

何西阿說，ה' 藉著先知「被比作」（אדמה，adameh；與「形象」（דמות，demus）同根），而聖賢把先知的異象比作觀看鏡子（אספקלריא）。人在鏡中看見某種形體的忠實摹像，但所見終究只是它的肖像與影像，而不是形體本身。

כך כל השגת הנביאים באלקותו ית' אין זה אלא בחי' דמות ודמיון.

同樣，眾先知對祂的（願祂受頌讚）所作的一切領悟，都只屬於形似與相似的層面。

同樣，眾先知所領悟的關於祂的一切，都是形似與影像，而不是祂的本質。

27 והיינו כמו בחי' משל שממנו מובן הנמשל. אבל באלקותו ית' ממש כתיב כי לא יראני¹⁰⁸ כו'

וכמשארז"ל [וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה].^{109, 110}

也就是說，這好比一個比喻，藉著它便能明白比喻所闡明的事物。然而，至於祂本身的**אלקות**，經上說：「因為[人]不得看見我」，等等；我們的先賢也曾如此說。

預言藉著比喻所傳達的意旨來領會。ה' 本身不可見，正如經文所說：「因為人不得看見我而存活」，我們的先賢也曾教導（Bamidbar Rabbah（במדבר רבה），Naso（נשא）末尾）：即使是承載寶座的神聖活物（חיות，Chayos），也看不見榮耀。

וז"ש [וזהו שכתוב] בשלמה וידבר שלשת אלפים משל¹¹¹ על כל דבר מד"ת [מדברי תורה]¹¹² כו' דהיינו שאמר

על כל דבר מד"ת [מדברי תורה] רותניות הענין

這就是經上論到所羅門（שלמה）所說的：「他講了三千個比喻」，涉及妥拉言詞中的每一項內容，等等。也就是說，他為妥拉言詞中的每一項內容，講述了其靈性意義。

經上記載，所羅門王講了「三千個比喻」；《塔木德》說，他就妥拉的每一項內容都講了比喻。本篇解釋說，他為每一項內容講述了其靈性意義。

כמו מצות קרבנות מן הבהמה. ומקריבים חלב ודם ע"ג [על גבי] המזבח בכהן ובגדי כהונה והיה אומר

ענין הקרבנות ברותניות ומהו נקרא חלב ודם ברותניות ומהו כהן ומהו בגדי כהונה.

例如，牲畜祭獻的誡命（מצות，mitzvos）：其中脂油和血要由祭司（כהן，kohen）穿著祭司服飾，獻在祭壇上。他會以靈性的層面闡釋祭獻的事，說明在靈性層面上何謂脂油和血，何謂祭司，以及何謂祭司服飾。

例如，在牲畜祭獻的律法中，脂油和血由祭司（כהן）穿著祭司服飾獻在祭壇上；他會闡釋脂油和血在靈性上的含義，以及祭司和祭司服飾各自代表什麼。每一條物質層面的律法，都是某種靈性實在的比喻。

28 והנה גבוה מעל גבוה כמה מדרגות רותניות זו למעלה מזו. והשיג שלמה בחכמתו שלשת אלפים

משל.¹¹³ דהיינו שלשת אלפים מדרגות¹¹⁴ זו למעלה מזו.

如今，[有]許多靈性層級，乃是「高過高者」，一層高於一層。所羅門（שלמה）以其智慧，領悟了三千個比喻，也就是三千個層級，一層高於一層。

有許多靈性層級，一層高於一層；所羅門的智慧達到了其中三千個：「三千個比喻」就是三千個層級。在《Torah Ohr》（תורה אור）〈Megillas Esther〉（מגילת אסתר，122b）中，Alter Rebbe 解釋了原因，Kehot 的註釋引述了這段內容：托拉至高智慧若要降臨較低的世界，就必須披覆在一個比喻中，接著再披覆在那個比喻的比喻中，如此等等，直到三千層。

וכולם אינן רק¹¹⁵ בחינת משל לגבי בחינת אלקות ממש השורה ומתלבש בתורה.

然而，所有這些都只是比喻的層面；相較之下，真正的**אלקות**安住於托拉之中，並披覆在托拉之中。

然而，所有這些層級，相較於安住於托拉之中並披覆在其中的真正**אלקות**，都只不過是比喻。

29 והנה שלמה לא השיג אלא שלשת אלפים משל. אבל באמת כך הוא עד רום המעלות לאין קץ שכולם אינן רק בחינת משל לקדמונו של עולם. דהיינו אור א"ס ב"ה ממש שלמעלה מעלה מבחי' וגדר השתלשלות

現在，所羅門（שלמה）所領會的只有三千個譬喻。然而，真實情形是：直至無窮盡的最高層次，情形皆是如此；一切都不過是相對於「世界的原初者」而言的一種譬喻。也就是說，乃是無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof）本身，願祂受頌讚；祂遠遠超越世界層層下延的鏈條（השתלשלות，hishtalshelus）的層面與範疇。

所羅門所領會的有三千個層次，但實際上，這個系列無窮無盡地延伸下去。然而，無論層次多高，都只是相對於「世界的原初者」而言的一種譬喻，也就是無限之光本身；祂超越整個世界層層下延的鏈條。

לא בבחי' ממלא ולא בבחינת סובב רק שהתורה נמשכה משם ע"י בחינת אותיות והמשכות.

[它]既不處於充滿一切世界之光（ממלא כל עלמין，memalei kol almin）的層面，也不處於環繞一切世界之光（סובב כל עלמין，sovev kol almin）的層面。只是，妥拉是藉著字母與引降，從那裡引下來的。

那道光超越了 ממלא כל עלמין 與 סובב כל עלמין 兩者，因為兩者仍然都與世界有所關聯。然而，妥拉是藉著字母與渠道，從那裡被引下來的。

30 וע"ז ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] דוד הע"ה [העליו השלום] ¹¹⁶ היה מחבר ¹¹⁷ תורה של מעלה בהקב"ה.

דהיינו שהמשיך אותיות התורה מאוא"ס [מאור אין סוף] ב"ה ממש.

對此，我們的賢者（願其記憶蒙福）曾說：大衛王（דוד），願他平安，會把上界的妥拉與 קב"ה (Kudsha Brich Hu，意為「聖者，願祂受頌讚」) 連結起來。也就是說，他把妥拉的字母從無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof）本身引降下來；願祂受頌讚。

早期的卡巴拉著作 Sefer HaBahir 說，大衛王藉著持續不斷的研習，「會把上界的妥拉」與 קב"ה (Kudsha Brich Hu，意為「聖者，願祂受頌讚」) 連結起來。本篇 maamar 解釋說，他把妥拉的字母從 אור אין סוף 本身引降下來；在 Likkutei Torah (לקוטי תורה) 的 Shelach (51a) 中，阿爾特雷貝 (אדמו"ר הזקן) 引用了同一段話，並解釋上界的妥拉也由引降而成，但其性質完全不同。

וע"ז"נ [ועל זה נאמר] אשר יעשה אתם האדם ¹¹⁸ כו'. לעשות אותם. שעשיית התורה היא ע"י האדם.

וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] מעלה אני ¹¹⁹ עליכם כאלו עשאוני. ¹²⁰

關於此，經文說：「人所要行的」等等；「造就它們」，因為妥拉乃是藉著人而造就的。正如我們的賢者（願其記憶蒙福）所說：「我把這算在你們身上，彷彿是你們造了我。」

「人所要行的」這句經文，被解讀為「造就」：妥拉是由人「造就」的。正如賢者所說，把遵行妥拉的人看作彷彿「你們造了我」一般。

וזהו ותורה אור¹²¹ שהתורה מאירה אוא"ס [אור אין סוף] ב"ה ממש. אך אין אור התורה עולה בשם אור אלא ע"י נר מצוה:

這就是[「妥拉是光」的意思]：妥拉照耀出 אור אין סוף 本身，願祂受頌讚。然而，妥拉之光只有透過「誠命（מצוה，mitzvah）是一盞燈」，才稱得上「光」。

這就是妥拉被稱為「光」的原因：它照耀出 אור אין סוף 本身。然而，妥拉之光只有透過「誠命（מצוות，mitzvos）是一盞燈」，才配稱為「光」。

第 7 節 · 31-35

空氣：光的源頭

31 והענין שהארת אור הנר הוא ע"י שיש אויר סביב האור. משא"כ בלא אויר יכבה ולא יאיר כלל.

解釋如下：燈光之所以能照耀，是因為光的周圍有空氣；若沒有空氣，燈火便會熄滅，完全不能發光。

火焰只有在周圍有空氣時才會發光；沒有空氣，它就會熄滅。在《Likkutei Torah》（לקוטי תורה）〈Chukas〉（65d）中——Kehot 的註釋引述了這段——阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）也用了同一個比喻：在屋內，一盞燈便足夠；但在地窖中，空氣濃濁，便需要強光，而微弱的火焰可能會熄滅。

ולכן אין כופין כלי ע"ג [על גבי] הנר בשבת¹²³ שלא יכבה שמחמת כפיית הכלי מונע האויר שסביב האור.

因此，安息日（שבת，Shabbos）不可將器皿倒扣在燈上，以免燈火熄滅；因為倒扣器皿會阻隔光周圍的空氣。

因此，安息日不可將器皿倒扣在燈上：這會切斷空氣，使火焰熄滅。

32 והיינו כי האויר גורם להיות הארת אור הנר לפי שאויר הוא אותיות אור¹²⁴ י' שהאויר הוא מקור האור.¹²⁵

也就是說，空氣（אויר，avir）使燈光發出光輝，因為 אויר 這個字由光（אור，or）和字母 י'（yud）組成；[而]空氣是光的來源。

空氣使火焰發光，因為 אויר 這個字由 אור 加上一個 י' 構成；אויר 是光的來源。Kehot 註釋所引的 Yonasi 5640 maamar 說明，אויר 是 י' 的根源，而 י' 是處於隱藏狀態的光，之後會進入顯露。

כי היו"ד שבהעלם אותיות אויר הוא העלם האור ובו ועל ידו נמשך ויוצא האור מההעלם אל הגילוי.

因為隱藏在 אויר 這個字中的 יי，正是光的隱藏狀態；光在其中，並藉著它被引出，從隱藏狀態中出來而進入顯露。

隱藏在 אויר 中的 יי，就是處於隱藏狀態的光。光藉著這個 יי 從隱藏中顯露出來。在 Likkutei Torah (לקוטי תורה) Pinchas 77a 中，阿德莫爾·哈扎肯 (אדמו"ר הזקן) 提到這一解釋：帶有 יי 的 אויר，是 Torah 字母的來源。

33 והיינו כמו בחינת אותיות שלמעלה מהתורה ושם הוא שרש ומקור המצות שהן מושרשות ברצח"ע

[ברצון העליון] ב"ה שלמעלה מהחכמה בחי' דאורייתא מחכמה נפקת.

這就如同高於妥拉 (תורה, Torah) 的字母這一層面；那裡正是誠命 (מצות, mitzvos) 的根源與本源。誠命根植於至高意願 (רצון, ratzon) 之中——願祂受祝福——；此意願高於智慧 (חכמה, Chochmah)；智慧正是「妥拉出自智慧」所指的層面。

這就如同高於妥拉的字母。誠命根植於那裡：根植於高於智慧的至高意願；智慧正是妥拉出自智慧所指的那一層面。

ולכן בעשיית המצות שהן בבחינת העלאה מלמטה למעלה למקורן ושרשן בחי' אוי"ר [אוי"ר] אור יי

גורם להאיר אור התורה¹²⁶

因此，遵行誠命——這些誠命屬於由下而上的提升，回歸其源頭與根本，即空氣 (אוי"ר, avir) 這一層面，或[以及]「光」加上一個字母 יי (אור יי, or yud) ——會使妥拉之光發亮，

遵行誠命使它們由下而上提升，回到其根源；這一層面稱為空氣，也可看作「光」加上一個字母 יי。正如空氣使火焰發亮，誠命使妥拉之光發亮。

כי כל המצות נק' בשם צדקה.¹²⁷ כמ"ש וצדקה תהיה לנו כי נשמור לעשות את כל המצוה הזאת כו'.¹²⁸

因為所有誠命都稱為義行與施予 (צדקה, tzedakah)，正如經上所說：「若我們謹慎遵行這一切誠命，這就成為我們的義行。」等等。

所有誠命都稱為 tzedakah (義行，也有施予之意)，正如經文所說：「若我們謹慎遵行這一切誠命，這就成為我們的義行。」在 Likkutei Torah (לקוטי תורה) 的 Re' eh (23c) 中，Kehot 註釋所引的這段文字裡，阿德莫爾·哈扎肯 (אדמו"ר הזקן) 解釋，tzedakah 是所有誠命的總體表達；誠命守護並維繫妥拉之光。

34 וצדקה לדלים ואביונים היא המשכה והשפעה להחיות רוח שפלים.¹²⁹

而施予窮困者與困苦者的慈善施予 (צדקה, tzedakah)，乃是將生命力引下並賜予他們，使「低微者的靈得以甦醒」。

施予窮人的慈善使他們得以維生；正如以賽亞的話所說，使「低微者的靈得以甦醒」。

וכך מעוררים למעלה בחי' המשכות להחיות רוח שפלים דקמיה כולא כלא חשיב¹³⁰ והכל נק' שפלים ודלים אצלו ית'. והמשכות וההשפעות הן הן אור התורה. כי אור ושפע הכל א'.

如此一來，在上方也會引發某種流注，使「低微者的靈得以甦醒」；因為「在祂面前，一切都算不得什麼」，而相對於祂，萬有都被稱為低微而貧乏。願祂受頌讚。這些流注與賜予本身就是托拉之光，因為光與流注原是一體。

同樣地，我們在下方所行的 **צדקה**，會引發自上而來的流注，以使低微者得以甦醒；因為在 **ה'** 面前，一切都如同虛無，而一切受造物相對於祂，都是「低微而貧乏」的。祂所賜予的流注本身就是托拉之光，因為光與流注是一體。

35 וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] **כל האומר אין לי אלא תורה**¹³¹ **אפילו תורה אין לו רק צ"ל תורה**

וגמ"ח [גמילות חסדים]

這就是我們的賢者（**ז"ל**）所說的：「凡是說『我除了妥拉（**תורה**，Torah）之外別無所有』的人，連妥拉也沒有。」相反地，必須兼有妥拉與慈善行為（**גמ"ח**，gemilus chasadim），

《塔木德》說，聲稱自己只有妥拉的人，連妥拉也沒有。人必須既有妥拉，也行慈善之事（gemilus chasadim）。

כי בלא גמ"ח [גמילות חסדים] **זו צדקה אין אור התורה מאיר לו.**

因為若沒有慈善行為——也就是慈善施予（**צדקה**，tzedakah）——妥拉之光便不會照耀他。

若沒有慈善之事，也就是慈善施予（tzedakah），妥拉之光便不會照耀一個人。

וזהו אפי' [אפילו] תורה אין לו. פי' שאין התורה שייכה ומתייחסת אליו רק התורה היא בחי' אותיות הנ"ל.

這就是[「連妥拉也沒有」的意思]：也就是說，妥拉並不屬於他，也與他無關；相反地，妥拉是上述字母的層面。

這就是「連妥拉也沒有」的意思：這樣的人所學的妥拉並不真正屬於他；它仍停留在上述字母的層面。

וזהו אמש"ך רוח ואייתי רוח.¹³² פ"י רוח היינו בחינת אוי"ר [אוי"ר] הנ"ל ומתחלה אמש"ך מקור בחי' אותיות. ואח"כ אייתי וממש"ך המשכת אור א"ס ב"ה בחכמה ראשית גילוי האותיות להיות התורה אור:

這就是[「引出靈，並帶來靈」的意思]。也就是說，「靈」（רוח，ruach）指的是上述空氣（אוי"ר，avir）的層面：首先「引出」字母這一層面的源頭；然後「帶來」，將無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof）（願祂受祝福）引入智慧（חכמה，Chochmah）——字母開始顯露之處——使妥拉成為光。

這就是《Zohar（זהר）》所說的「引出靈，並帶來靈」。「靈」（ruach）也有風或空氣之意，指的是上述空氣（avir）：首先，上升的力量「引出」字母的源頭；然後它「帶來」，將無限之光引入字母最初顯現的智慧（Chochmah）中，使妥拉成為光。

第 8 節 · 136-39

右側的門框經匣，左側的哈努卡燈

36 ובזה יובן ענין מזוזה מימין ונר חנוכה משמאל כי מזוזה היא בחי' העלאה ממטה למעלה כמו בחי' המצות.

如此，便可理解「右邊安置門框經卷（מזוזה，mezuzah），左邊安置光明節燈（חנוכה，Chanukah）」的含義。因為 מזוזה 是由下而上的提升這一層面，如同誡命（מצות，mitzvos）這一層面。

這說明了為何門框經卷安置在右邊，而光明節燈安置在左邊。門框經卷如同所有誡命，都是由下而上的提升。《Sefer HaMaamarim》（ספר המאמרים）5635 年版——Kehot 註釋所引——如此概括這篇論述（מאמר，maamar）：門框經卷將字母提升至其根源，即空氣（אוי"ר，avir）；藉此，妥拉（תורה，Torah）之光，也就是光明節燈（נר חנוכה，ner Chanukah），便被引下。

וענין המזוזה הוא שכותבין פ' שמע והיה אם שמוע שכתוב שם אחד ואהבת בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך¹³³ בחי' העלאה.

而門框經卷的內容，是書寫「聽」經文（שמע，Shema）與「若聽從」經文（והיה אם שמוע，VeHayah Im Shamo'a）；其中寫有「一」，以及「你要盡心、盡性、盡力去愛」——這是提升的層面。

門框經卷包含「聽」與「若聽從」這兩段經文，談到 ה' 是「一」，並命令人盡心、盡性、盡力地愛祂。這些內容表達了萬有向 ה' 提升。

37 וקובעין בפתח הבית להעלות הבית וכל אשר בו כל רכושו וקנינו בכל התיבות להיות בטלים לאהבת ה'**בכל מאדך בכל ממונך.¹³⁴**

它固定在房屋入口處，為的是提升這房屋及其中的一切——他所有的財產與所有物，連同各個箱篋中的一切——使這一切都在對 ה' 的愛中自我消融：「盡你的一切力量」，也就是用你所有的財物。

門框上的經文卷軸（מזוזה, mezuzah）固定在入口處，為的是提升房屋及其中的一切，也就是一個人所有的財物，使它們都在對 ה' 的愛中自我消融。賢者們將「盡你的一切力量」解釋為「用你所有的財物」。

ולכן קובעין המזוזה בימין כי וימינו תחבקני כאדם החובק את חבירו שמקרבו אצלו כך נמשך ימין**מקרבת להעלות אליו ית' כל הבא לקרב אליו ית'.¹³⁵**

因此，מזוזה 固定在右側，因為「祂的右手環抱著我」；這就像一個人環抱朋友、把他拉近自己身邊一樣。同樣，「使人親近的右方」也被引降下來，為要將每一個前來親近祂（願祂受頌讚）的人，都提升到祂（願祂受頌讚）那裡。

它安置在右側，因為右手會環抱並拉近，正如「祂的右手環抱著我」所說。右方會將每一個尋求親近 ה' 的人提升到 ה' 那裡。

אבל נ"ח הוא המשכת אור התורה. כי היונים רצו להשכיחם תורתך ולכן הוא משמאל. כי מימינו אש**דת¹³⁶ למו¹³⁷ שהתורה נמשלה לאש כנודע.¹³⁸**

但哈努卡燈（נ"ח, ner Chanukah）所引降的，是妥拉（תורה, Torah）之光。因為希臘人曾企圖使他們忘記「祂的妥拉」；因此，燈設在左側。因為經上說：「從祂右手而來的火焰般的律法賜給他們」；眾所周知，妥拉被比作火。

哈努卡燈代表相反方向的運作：它把妥拉之光引降下來；希臘人曾試圖使以色列忘記這道光，正如哈努卡感恩祈禱文所說。燈設在左側；「祂右手中有火焰般的律法賜給他們」這句經文顯示，妥拉如火一般從右方而來，而接下來幾段會解釋，為何它的光必須達到左方。

38 ובפרט שעיקר מצות נ"ח להאיר בחוץ ברה"ר [ברשות הרבים] ובח"י רבים היינו טורא דפרודא¹³⁹ מבחי' ז' אומות שגם שם יאיר אור ה' וקדושתו שלא יהא העולם והסתר כמו שהיה בימי חשמונאי שרצו היונים להשכיחם תורתך.

尤其是，哈努卡燈的主要誡命（מצות，mitzvos），就是要在外面、在公眾領域（רשות הרבים，reshus harabim，即「眾人之域」）發光；而「眾人」的層面，就是分離之山（טורא דפרודא，tura difruda），屬於七個民族的層面：使 ה' 的光與祂的聖潔也在那裡照耀，不再有遮蔽與隱藏，正如哈斯摩尼人時代，希臘人企圖「使他們忘記祢的妥拉」那樣。

哈努卡燈最重要的作用，是在外面、在公眾領域發光；希伯來文稱此處為「眾人之域」。這篇論述（מאמר，maamar）將「眾人」解讀為《Zohar》（זהר）所稱的「分離之山」：那是分裂與遮蔽的領域，並與七個民族相聯繫（即迦南七族；哈西迪思想（חסידות，Chassidus）將其解讀為外殼（קליפה，kelipah）的七種屬性）。燈將 ה' 的光與聖潔帶到那裡，使沒有任何事物仍被隱藏；正如希臘人企圖使以色列忘記妥拉時，妥拉受到遮蔽一般。

וכשגברה מלכות בית חשמונאי תקנו להמשיך אור התורה גם במקום הרבים טורי דפרודא:

哈斯摩尼王朝得勝後，便制定了這項制度，使妥拉之光也引下至眾人所在之處，即分離之山脈（טורי דפרודא）。

哈斯摩尼王朝得勝後，便制定了哈努卡燈的 mitzvah，使妥拉之光引下至公眾領域，也就是「分離之山脈」。

39 והנה שרש הז' אומות רישיה דעשו בעטפא דיצחק^{140, 141} שהוא מבחי' גבורות שהן בחי' שמאל.

如今，七個民族的根源，乃是「以掃（עשו，Eisav）的頭在以撒（יצחק，Yitzchak）的懷中」；這是克制屬性（גבורות，Gevuros）的層面，而克制屬性屬於左方。

塔古姆（תרגום，Targum；妥拉的亞蘭語譯本）傳述，雅各（יעקב，Yaakov）下葬時，以掃的頭被砍下，滾入洞穴，最後落在以撒的懷中。這篇 maamar 將此視為七個民族的根源：以撒的屬性——克制（גבורה，Gevurah），亦即嚴峻的一面，也就是左方；《Likutei Torah》（לקוטי תורה）〈Chukas〉也以同一意象說明左線是外在力量汲取的地方。

אך הגורם להיות המשכת נר חנוכה בשמאל היינו בחי' המזוזה שבימין שהיא בחי' ההעלאה שע"י העלאה זו נעשה בחי' ההמשכה הנ"ל ונמשך גם במקום החשך בחינת טורי דפרודא.

然而，使光明節（חנוכה，Chanukah）的燈在左方引下的原因，是右方的門框經文匣（מזוזה，mezuzah）這一層面；它代表提升。藉著這種提升，前述的引下便得以發生，並且也引入黑暗之處，即分離之山這一層面。

使光明節燈的光到達左方的，是右方的門框經文匣，也就是提升。這種提升將妥拉之光引下，使它甚至進入「分離之山」的黑暗之中。

כי עיקר הדבר הוא להיות החשך דוקא מאיר דהיינו בחי' אתהפכא חשוכא לנהורא. וזהו שארז"ל

[שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] (סוטה מ"ט) עלמא אמאי קא מקיים^{142, 143} איש"ר [אאמן יהא שמיה רבא] דאגדתא.

因為要緊的是，黑暗本身恰恰要發出光明，也就是「黑暗轉為光明」這一層面。這正是我們的賢者所說的（Sotah 49）：「世界憑什麼得以存續？憑著阿加達傳述教誨（אגדתא，Aggadah）中的『阿們，願祂偉大的名受頌讚』。」

目標是使黑暗本身發出光明：「黑暗轉為光明」。塔木德問，在艱難時期是什麼支撐著世界，回答說：是在研習阿加達——賢者們非法律性的教誨——之後所說的「阿們，願祂偉大的名受頌讚」。

כי אגדתא הוא בחי' תרגום שכל התלמוד הוא¹⁴⁴ בלי [בלשון] תרגום. ותרגום הוא בחי' אחוריים

דקדושה^{145, 146} כנודע.

因為阿加達屬於塔古姆這一層面，整部塔木德都是以塔古姆的語言寫成的。眾所周知，塔古姆是神聖領域的背面（אחוריים，achorayim）這一層面。

阿加達以亞蘭語傳授，而亞蘭語正是塔古姆（妥拉的亞蘭語譯本）所用的語言；整部塔木德也同樣如此。塔古姆被稱為神聖領域的「背面」（אחוריים，achorayim），也就是其外在的一面。在《Torah Ohr》（תורה אור）〈Mishpatim〉（78c）中，阿德莫爾·哈扎肯基於這個理由，將「他們看見（ויחזו，vayechezu）ה'」中的「看見」解作塔古姆用語：他們只領會了「背面」，也就是 אלקים（Elokim）這一層面。

וכשנמשך להיות שמיה רבא מברך ונמשך גם בבחי' תרגום שהוא בבחי' אחוריים אזי אתהפכא חשוכא לנהורא וזהו עיקר קיום העולם:

當引下的作用使「祂偉大的名受頌讚」成就，並且也引入塔古姆這一層面——即背面這一層面——那麼黑暗便轉為光明；這正是世界得以存續的根本。

當「願祂偉大的名受頌讚」使 ה' 的光甚至引入亞蘭語之中，也就是神聖領域的「背面」之中，黑暗本身便轉為光明。這種轉化才是真正支撐世界的力量。

在事奉中的實踐

默想世界在 ה' 面前全然如同虛無，應使靈魂渴望在祂面前自我消融，並使心遠離世俗享樂，即使是微小的享樂也不例外，轉而以 ה' 為樂，如同祈禱時那樣。研習 תורה 必須與 מצוות 及慈善行相結合，尤其是 צדקה：它們是那盞燈，使 תורה 之光為人照耀，並到達最黑暗之處。

討論問題

1. 為什麼這篇 maamar 說質料源於 ה' 的言語，形態源於祂的意願？兩者各自如何促成世界以「有」存在？
2. 既然 ה' 統御 אלקים，世界怎能顯得獨立？詩篇第114篇對此說明了什麼？
3. 字母在什麼意義上並非由口腔產生？這對祈禱與 תורה 為何重要？
4. 根據空氣與火焰的譬喻，為什麼沒有慈善行的 תורה 便缺少它的光？
5. 為什麼哈努卡燈的光必須照及左側與公共領域？它為什麼有賴於右側的 מזוזה？

註記

第 1 段

1 נר חנוכה

註釋指出，手稿第284卷將本篇מאמר記錄為5570年（1809–10）。

KEHOT 註記

בבוכ 284 רשום: תק"ע. ראה לעיל בציונים לכ"ק אדמו"ר זי"ע. המאמר עם הגהות באוה"ת בראשית כרך ה התקמז, ב. הערות התקנב, א. ובכרך ז תתננו, ב. תתננה, ב (כנראה קיצורים). חלק באוה"ת נ"ך כרך א ע' תקסח ובאוה"ת נ"ך כרך ג ע' א'שנו. ראה דרך מצותיך מצות נר חנוכה עד, ב. סה"מ תרכ"ט (הוצאת תשנ"ב) ע' טז. וראה גם ד"ה ת"ר נ"ח תרמ"ג.

2 נר חנוכה מצוה להניחה

拉巴（רבה，Rabbah）教導說，光明節燈（חנוכה，Chanukah）應放在距門口一個手掌寬以內；塔木德最後判定，燈應放在左側，因此光明節燈在左，門框上的經文匣（mezuzah，מוזוה）在右。本篇講論（מאמר，maamar）追問：為何猶太律法（הלכה，halachah）要如此區分二者？

Shabbat 22a:2–3 א"ב:ג

אמר רבה: נר חנוכה מצוה להניחה בפתח הסמוך לפתח. והיא מצוה לקה? רב אחא בריה דרבא אמר: מימין רב שמאל מדפתי אמר: משמאל. והילכתא משמאל, כדי שתהא נר חנוכה משמאל ומזוה מימין. אמר רב יהודה אמר רב אסי אמר רב: אסור להרצות מעות קנגד נר חנוכה. כי אמריתא קמיה דשמאל, אמר לי: וכי נר קדושה יש בה? מתקיה לה רב יוסף: וכי דם קדושה יש בו? דתנא "ושפך... וקסה" — במה שישפך וקסה. שלא וקסנו בקהל, ...

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

שבת כב, א.

3 מזוזה מימין ונר חנוכה משמאל

該處提出一個問題：聖殿中的燈臺特別安置在南方，為何光明節燈要放在左邊？註釋請讀者參看該處的討論。

KEHOT 註記

כגירסת הרי"ף והרמב"ם הלי חנוכה פ"ד ה"ז ובשו"ע או"ח סי' תרעא. וראה בסה"מ הנחות תרי"ד תרש"ו ע' לו שהקשה הלא המגורה היתה בדרום דוקא למה נר חנוכה משמאל. ע"ש.

4 מזוזה מימין ונ"ח משמאל

邁蒙尼德（רמב"ם，Rambam）裁定，燈應放在門口左側，使經文匣在右、光明節燈在左；Kehot 的註釋指出，本篇的 מאמר 採用的措辭正是依循這一讀法。

Mishneh Torah, Scroll of Esther and Hanukkah 4:7:ז

נר חנוכה מצוה להניחו על פתח ביתו מבחוץ בפתח הסמוך לפתח על שמאל הנכנס לבית כדי שתהיה מזוזה מימין ונר חנוכה משמאל. ואם היה דר בעליה מניחו בחלון הסמוך לרשות הרבים. ונר חנוכה שהניחו למעלה מעשרים אמה לא עשה כלום לפי שאינו נר:

It is a commandment to place the Chanukah lamp at the entrance of one's house from the outside within the hand-

breadth adjacent to [the edge of] the entrance, so that the mezuzah will be to the right and the Chanukah lamp to the left. And if he was living in an attic, he places it in the window that is adjacent to the public domain. One who has placed the Chanukah lamp above twenty ells has not done anything, because it is not recognizable.

Torat Emet 363 (Public Domain) • Sefaria Edition. Translated by R. Francis Nataf, 2019 (CC0)

5 מזוזה מימין ונ"ח משמאל

《Shulchan Aruch》（שולחן ערוך）裁定，燈應放在緊鄰門口的那一個手掌寬範圍內，位於左側，「使經文匣在右、光明節燈在左」；若門口沒有經文匣，則燈應放在右側。本篇 מאמר 引述的律法正是這一表述。

Shulchan Arukh, Orach Chayim 671:ח

חיים תערי"א:ד'

מצו' להניחו בטפח הסמוך לפתח משמאל כדי שתהא מזו' מימין ונר חנוכ' משמאל ואם אין מזו' בפתח מניחו מימין ואם הניחו בדלי עצמו יניחנו מחציו של כניס' לצד שמאל: הגה ומיהו בזמן הזה שכולו מדליקין בפנים ואין היכר לבני רשות הרבים כלל אין לחוש כל כך אם אין מדליקין בטפח הסמוך לפתח ומ"מ המנהג להדליק בטפח הסמוך לפתח כמו בימיהם ואין לשנות אלא אם כן רבים בני הבית שעדיף יותר להדליק כל אחד במקום מיוחד מלערב הנרות ביחד ואין היכר כמה נרות מדליקין ומ"מ יזהר שלא להדליק במקום שמדליקין הנרות ...

It is a mitzvah to place [the Hanukkah light] in the hands-breadth closest to the entrance on the left, so as to have the mezuzah on the right and the Hanukkah light on the left. But if there is no mezuzah in the entrance, he should place [the Hanukkah light] on the right. If one places it in the doorway itself, he should place it on the leftmost half of the entrance. Rem"a: However nowadays, when all kindle inside, and there is no distinction for the people of the public ...

Maginei Eretz: Shulchan Aruch Orach Chaim, Lemberg, 1893 (Public Domain) • Wikisource Shulchan Aruch (CC-BY-SA)

6 אך יובן בהקדים ביאור

註釋指向 Or HaTorah 的 Nach 卷冊中解釋開篇內容的頁面；本篇第一則註釋指出，其中一部分刊載於該處。

KEHOT 註記

ראה אוה"ת נ"ך ע' תקסט.

7 כל אשר חפץ ה' עשה

詩人讚頌 ה' 統御一切受造物：「凡是 הוי'（Havayah）所喜悅的，祂都已成就；無論在諸天、地上、海洋，還是在一切深處。」本篇 מאמר 將此解讀為：創造唯獨藉著 ה' 的意願而成；它將把這一點與事物的形態聯繫起來。

Psalms 135:6:ו' תהילים קל"ה

כל אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ בימים וכל־תהמות:

Whatsoever the L-RD pleased, that hath He done, In heaven and in earth, in the seas and in all deeps;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים קלה, ו.

8 והנה החומר נברא בדבר ה'

Kehot 的註記指出，Or HaTorah 對此有進一步解說。

KEHOT 註記

באזה"ת חנוכה כרך ה תקנ"ג, א יש הערה לכאן. ובד"ה ויגש אליו תרמ"ד ע' רט עם הגהות. ובמאמרי הצ"צ הנחות תרי"ד תרש"ו ע' לו. המאמר הוא משנת תק"ע. ראה ברשימת המאמרים שם.

9 בדבר ה' שמים נעשו

詩人讚頌創造主：「藉著 ה' 的話，諸天被造；藉著祂口中的氣息，天上的萬象也都被造。」這是藉著言語而創造；本篇 מאמר 將把這一點與事物的質料聯繫起來。

Psalms 33:6 תהילים ל"ג:ו'

בְּדִבְרֵי ה' שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ ה' כָּל־צִבְּרָאִים:

By the word of the L-RD were the heavens made; And all the host of them by the breath of His mouth.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים לג, ו. באזה"ת שמות ע' ק. בסה"מ תרס"ט ע' קפט מציין לכאן.

第 2 段

10 ובע"מ נברא העולם

Kehot 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

אבות ה, א.

11 ובע"מ נברא העולם

《Mishnah》（משנה）教導，世界是藉著十句話創造的，並問道：既然一句話已經足夠，為何要用十句話？這篇 maamar 引用此說，強調世界是藉著言語創造的。

Pirkei Avot 5:1 אבות ה' א'

בַּעֲשֶׂרָה מֵאֲמָרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם. וְיָמָּה תִּלְמוּד לֹמֵר, וְהֵלֵא בְּמֵאֲמָר אֶחָד יָכוֹל לְהִבְרָאוֹת, אֵלָּא לְהַפְרֵעַ מִן הָרָשָׁעִים שֶׁמֵּאַבְדִּין אֶת הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשֶׂרָה מֵאֲמָרוֹת, וְלָתֵן שָׂכָר טוֹב לַצְדִּיקִים שֶׁמֵּקִיְמִין אֶת הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשֶׂרָה מֵאֲמָרוֹת:

With ten utterances the world was created. And what does this teach, for surely it could have been created with one utterance? But this was so in order to punish the wicked who destroy the world that was created with ten utterances, And to give a good reward to the righteous who maintain the world that was created with ten utterances.

Torat Emet 357 (Public Domain) • Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY)

12 שלכל הדברים יש חומר וצורה

註釋指出，這段關於質料與形式的論述抄錄於該處。

KEHOT 註記

נעתק בסה"מ תרכ"ט (תשנ"ב) ע' יז. ובסה"מ תרמ"ד שם. בענין חומר וצורה ראה גם סה"מ תרנ"ו ע' שיח ואילך. ובסה"מ תרס"ג ע' קטו. בד"ה וישלח יעקב תרע"ג (בהמשך תער"ב). חלק עם הגהות מכאן נעתק בקונטרס עץ החיים בתחלתו. ובהערות שם מציין כ"ק אדמו"ר זי"ע לד"ה ויקם עדות ביעקב ת"ש ע' 52. ד"ה אלפים שנה תשי"א. בסה"מ תרס"ה ע' עד מציין

לכאן. בסה"מ תרמ"ד ע' רט נוסף הגה"ה: [וי"ל בעולמות עליונים יותר הם אור וכלי].

13 יש חומר וצורה

註釋指引讀者參閱該處，以了解質料與形式。從該欄開始的段落談到靈魂在此世注入身體，並在未來完整賜予；其中引述《光明之書》的話：「牽引靈而引來靈」，這篇 maamar 稍後也會用到這句話。

KEHOT 註記

ראה הל' יסודות פ"ב ה"ג. מו"נ ח"א פ"ז. בענין חומר וצורה ראה לקו"ת האזינו עב, ב.

14 יש חומר וצורה

邁蒙尼德（רמב"ם）將受造物分為幾類：由質料與形式構成、會生滅的存在；形式固定的天體與星辰；以及只有形式而沒有質料的天使。Kehot 的註釋引用他的說法，說明此處所談的質料與形式。

משנה Mishneh Torah, Foundations of the Torah 2:3

תורה, הלכות יסודי התורה ב' ג'

כָּל מִזֶּה שֶׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמוֹ נִחְלַק לְשָׁלֹשָׁה חִלְקִים. מִהֶן בְּרוּאִים שֶׁהֵן מִחֻבֵּרִים מִגֵּלָם וְצוּרָה וְהֵם הַיּוֹם וְנִפְסָדִים תָּמִיד כְּמוֹ גּוֹפֹת הָאֵדָם וְהַבְּהֵמָה וְהַצִּמְחִים וְהַמִּתְכַּחֲוִת. וּמִהֶן בְּרוּאִים שֶׁהֵן מִחֻבֵּרִים מִגֵּלָם וְצוּרָה אֲבָל אֵינָן מִשְׁתַּנִּין מִגּוֹף לְגוֹף וּמִצּוּרָה לְצוּרָה כְּמוֹ הַרְאשׁוֹנִים אֲלֵא צוּרָתָן קְבוּעָה לְעוֹלָם בְּגִלָּמָם וְאֵינָן מִשְׁתַּנִּין כְּמוֹ אֱלוֹ. וְהֵם הַגְּלִגְלִים וְהַכּוֹכָבִים שֶׁבֵּהֶן. וְאֵין גִּלָּמָם כִּשְׁאָר גִּלָּמִים וְלֹא צוּרָתָם כִּשְׁאָר צוּרוֹת. וּמִהֶן בְּרוּאִים צוּרָה בְּלֹא גֵלָם ...

All that which the Holy One, blessed is He! created in His world, is divided into three types: (a) Composite creatures of matter and form; they are beings which undergo constant changes, as the bodies of man, beasts, plants and minerals; (b) Composite beings of matter and form which do not undergo changes of either body or form as the former, but their forms remain forever set in their body unchanged; they are: the planets and the stars around them; their matter is unlike other matter and their forms are ...

Torat Emet 363 (Public Domain) • Mishnah Torah, Yod ha-hazakah, trans. by Simon Glazer, 1927 (Public Domain)

15 או שמש וירח

該處的一則註釋以關於諸天的米德拉什，解釋受造之物的質料：取來火與水，將兩者混合，由此創造諸天。這就是諸天的質料，即火與水的構成；每一受造物也都是如此。

KEHOT 註記

בסה"מ תרמ"ד שם נוסף [וי"ל ענין החומר של הנבראים הוא כמ"ש במדרש על השמים נטל אש ומים [וטרפן] (ופתרן) זה בזה ומהם נעשה השמים, וזהו החומר של השמים פי' עצם השמים שהוא מאש וממים וכן יובן בכל נברא כו'].

16 השמים והארץ הם כדורים

此處文字引自 Avodah Zarah 3a:5-6；下方列出相關段落。

עבודה זרה ג' א:ה' 6-5 Avodah Zarah 3a:5-6

... רבונו של עולם, כלום יש אב שמעיד על בנו? דכתיב: "בני בכורי ישראל". אמר להם הקדוש ברוך הוא: שמים וארץ נעידו בהם שקיימו את התורה כולה. אומרים לפניו: רבונו של עולם, שמים וארץ נוגעין בעדותן, שנאמר: "אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא

שְׁמִינִי, (דָּאָמַר) [וְאָמַר] רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ: מֵאִי דְּכָתִיב: "וַיְהִי עָרֶב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי"? מִלְמַד שֶׁהַתְּנָה הַקָּדוֹשׁ בִּרְרוֹךְ הוּא עִם מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, וְאָמַר: אִם יִשְׁרָאֵל מִקְבְּלִין אֶת ...

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

עבודה זרה מ"א 41a Avodah Zarah

KEHOT 註記

ראה ירושלמי ע"ז ג, א. וראה ע"ז מא, א תוס' ד"ה ככדור.

17 השמים והארץ הם כדורים

《Jerusalem Talmud》(תלמוד ירושלמי) 記載，馬其頓的亞歷山大 (אלכסנדר מוקדון) 升到極高處，看見世界像一個球；因此，人們描繪他手持一個球。Kehot 的註釋引用這段記載，說明此處所提到的天與地呈球形。

תלמוד ירושלמי עבודה זרה 3: Jerusalem Talmud Avodah Zarah

זרה ג' א'

18 ומן הארץ לרקיע כו'

該處的一則註釋補充說：「由此可知，表面的形狀必須依照這樣的距離來構想。」

KEHOT 註記

בסה"מ תרמ"ד שם נוסף: נמצא צ"ל ציור השטח ע"ד ריחוק כזה.

19 והשמש והירח הם גלגלים מאירים כו'

註釋指出，該處進一步解釋了這段論述。

KEHOT 註記

בסה"מ תרכ"ט (תשנ"ב) ע' יז ואילך יש ביאור לכאן.

20 וכן עד"ז בכל דבר נברא

該處的一則註釋補充說，在無生物、植物、動物和人類的範疇中，每一事物的形狀樣式、長度與寬度，以及它是否有角、是否呈三角形，都是它的形式。

KEHOT 註記

בסה"מ תרמ"ד שם נוסף: ודצח"מ אופן ציורו שיהי' כך בארכו ורחבו או בעל קרנות או משולש ז"ע הציור.

21 亞當 (אדם) 生了一個兒子，「具有他的形像，按著他的樣式」。這篇 maamar 借用這句話，指每一種受造物各自特有的形式。

בראשית ה' ג': Genesis 5:3

וַיְהִי אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמֵאֵת שָׁנָה וַיֹּלֶד בְּדָמוֹתָו בְּצַלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת:

And Adam lived a hundred and thirty years, and begot a son in his own likeness, after his image; and called his name Seth.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 3 段

22 יהי אור

「說：『要有光。』於是就有了光。」這篇 maamar 將這句言說視為使光本身從無中創生的言說。

בראשית א' ג': Genesis 1:3

וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יְהִי אוֹר וַיְהִי־אֹר:

And G-d said: 'Let there be light.' And there was light.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

23 יהי רקיע

「說：『水的中間要有穹蒼。』」這句言說使穹蒼得以存在；這篇 maamar 說，穹蒼的形狀則源自 的意願。

בראשית א' ו': Genesis 1:6

וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם ויְהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם:

And G-d said: 'Let there be a firmament in the midst of the waters, and let it divide the waters from the waters.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

24 נתהווה הרקיע מאין ליש

該處的註釋彙集了相關來源，並說那一個整體性的言說被分為十個言說，使「有」得以存在；這種分化是藉著無限者的力量而成，並指出這或許也是此處的意思。

KEHOT 註記

בסה"מ תרמ"ד שם נוסף [ע' בתו"א ד"ה מזוזה מימין] [הכוונה לכאן] ובהביאור הג' לד"ה יביאו לבוש מל' ובלקו"ת בהביאור לד"ה לבבתי דרוש הב'. ועמ"ש בד"ה להבין ע' מצות [אכילת] המצה מ"ג, ובד"ה מה רבו מעשרי ה' מ"ד, שהמאמר א' הוא הכלל, ונפרטו בע"מ להיות מציאות היש, ונפרטו בכח הא"ס, וי"ל שכמו"כ הכוונה כאן וד"ל].

25 אופן צורת הרקיע . . בחפץ ה'

該段詢問，為何創造被稱為「無中生有」，並以「因為太陽與盾牌乃是 的 (Havayah) 和 אלקים (Elokim)」作答：Havayah 如同太陽本身，Elokim 則如同遮蔽太陽的盾牌，使得只有一線微光照耀；若沒有盾牌，這微光便會在其源頭中融入而不再獨立顯現。這與本 maamar 所說 אלקים使世界顯現為「有」所起的作用相同。

KEHOT 註記

ראה לקו"ת ר"ה נה, סע"א ועד"ז היו העולמות. ראה באוה"ת כרך ז תתננה, ב דמ"ש בלקו"ת שם מתאחד עם מש"כ שהצורה נעשה בחפץ ה' בחי' מה שעלה במחשבה והחומר והעשי' נתהווה מהדבור יש מאין והיינו בגשמיות כפי הצורה הרוחני' שנתהווה ע"י המחשבה והרצון שהי' עיגול השמים כמו ע"ס דעגולים דאצי' או בריאה, ע"ש. ובסה"מ תרמ"ד ע' רי נוסף: עד"מ או ציור שארי פרטי הנבראי' דדצח"מ: בדמותו.

26 בחפץ ה' שלא בא לכלל גילוי

該篇 maamar 說，Torah Ohr 在此將 的意願解釋為環繞一切世界之光 (סובב כל עלמין) 這一層面，並將形態解釋為物質的外在形狀，例如圓形、球狀的穹蒼；這種形狀特別源自 סובב。至於其他地方，形態則被解釋為受造物內在的生命力，源自 ממלא。

KEHOT 註記

בד"ה ביום השמע"צ עת"ר כ' "ושם מבואר [בתו"א] דבחי' חפץ ה' זהו בחי' סוכ"ע, וענין הצורה פ' שם צורת החומר וכמו השמים בציורו שהוא עגולי וכדורי וכה"ג בכל דבר הציור שלו שזהו מבחי' הסובב דוקא כו', והמבואר כאן הוא שהצורה הוא החיות שבהנברא והוא מבחי' ממכ"ע כו', ועמ"ש בד"ה בשעה שהקדימו רס"ג "עכ"ל.

27 והנה מה שנברא החומר במאמר

Kehot 的註記指出，Or HaTorah 對此有進一步解說。

KEHOT 註記

באוה"ת חנוכה כרך ה תתקנ"ג, ב יש הערה לכאן.

28 והנה מה שנברא החומר במאמר

Kehot 的註記指出，Or HaTorah 對此有進一步解說。

KEHOT 註記

באורה"ת חנוכה כרך ה תתקנ"ג, ב י"ש הערה לכאן.

- 29 亞當生了一個兒子，「照著他的樣式，按著他的形像」。這篇 maamar 用這個詞句指穹蒼的特定形態；這形態源自 ה' 的意願。

בראשית ה'ג':3 Genesis 5:3

וַיְחִי אָדָם שְׁלֹשִׁים וָאֶמָּת שָׁנָה וַיֹּלֶד בְּדַמּוּתוֹ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת:
And Adam lived a hundred and thirty years, and begot a son in his own likeness, after his image; and called his name Seth.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 4 段

30

הוא מפני

其中一則注解解釋說：若諸世界如同它們包含在 ה' 的意願之中那樣顯現，就不可能有物質的「有」；世界將是靈性的，並在存在上自我消融，正如在世界層層下延的鏈條（השתלשלות, hishtalshelus）中，結果相對於其原因而自我消融，如同人看見某物是好的時，情感由心智而生。

KEHOT 註記

בסה"מ תרמ"ד ע' רי נוסף: הוא מפני (שאם ה' מתגלים העולמות כמו שהם כלולים ועומדים בבחי' חפץ ה') אז לא ה' יכול להיות התהוות היש הגשמי רק שה' העולם רוחני וה' בבחי' ביטול במציאות ממש, וכמו שאנו רואים בכל בחי' השתלשלות עו"ש שהעלול בטל לעילה כמו למשל מדות משכל שהמדות נולדים מן השכל, וכמו שאנו רואים שאם מתבונן בשכלו שהדבר ההוא טוב לפניו אזי נולד לו אהבה לזה, ע"ש עוד בזה.

31

שה' העולם בטל במציאות ממש

那裡將「在存在上自我消融」解釋為如同那些隱而未顯的隱藏世界。

KEHOT 註記

באורה"ת פ' שלח ע' תקיב "ופי' בטל במציאות היינו ע"ד עלמין סתימין דלא אתגליין". ובקונטרס עה"ת שם ע' 16 "כמו עולם האצילות וכמו עלמין דאתכסיא בכלל שבטלים במציאות ולא ה' בבחי' נבראים דעדאת"ג (כו') לפי שה' מקבל מבחי' חכ' שהוא בחי' ביטול איהו וחיוהי חד". בהמשך תער"ב ח"א פ' רכא מבאר זה "והכוונה שם [בתו"א כאן] על הביטול במהות היש כו', שהרי גם ההארה דבחי' דבר ה' פועל ג"כ הביטול בהנברא כו', וענין הצורה שמבחי' חפץ ה' הוא להיות הביטול בעצם המהות כו' וכמ"ש במ"א "ע"ש. וראה גם בסה"מ תרס"ח בד"ה שובה ישראל ע' יח ושם מציין גם לעיין בד"ה בשעה שהקדימו תרס"ג.

32

כי הוא צוה ונברא

詩篇作者呼喚諸天及其一切軍旅——天使、太陽、月亮和星辰——讚美 ה'：「願他們讚美 ה' (Havayah)，因為祂一發出命令，他們便受造。」這篇 maamar 將「命令」解讀為君王的諭令；藉著這諭令，傳達到受造物那裡只有 ה'，而非祂的臨在。

תהילים קמ"ח:ה' Psalms 148:5

יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם ה' כִּי הוּא צִוָּה וַיִּבְרָאוּ:

Let them praise the name of the L-RD; For He commanded, and they were created.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים קמח, ה.

33

פי' צוה מלשון מצות המלך

其中提出，發出命令屬於超然尊高且握有統治權者，正如君王發令並下旨；與此相應的，是上層王權的言語。

בבא בתרא קנ"ט א"י:10 Bava Batra 159a

ומאי קושניא? דלמא גזירת מלך היא, דאיהו לא מהימן, ואחרוני מהימני – ולא משום דמשקר! דאי לא תימא הכי, משה ואהרן לחותנם – משום דלא מהימני הוא!? אלא גזירת מלך הוא שלא יעידו להם, הקא נמי – גזירת מלך הוא שלא יעיד על כתב דו לחותנו!

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

בקונטרס עין החיים שם "ו"ל דענין הצווי שייך במי שמתנשא ויש לו ממשלה ושליטה וכמ"כ הו"ע באשר דבר מלך שלטון שמצוה וגזר אומר, והדוגמא למעלה הוא בחי' הדבור עליון דבחי' מל' ". ראה ב"ב קנט, א "גזירת המלך".

34

מלכותך מכ"ע

「你的王權是統御一切世界的王權。」maamar 將這句話與「沒有人民，就沒有君王」一併引用，以說明王權（מלכות, Malchus）從上方藉著一個名號施行統治，而非親自臨在臣民之中。

תהילים קמ"ה:י"ג Psalms 145:13

מַלְכוּתְךָ מִלְּעֹלָמִים וּמִקִּדְמוֹת עַד לְעֶדֶד:

Thy kingdom is a kingdom for all ages, And Thy dominion endureth throughout all generations.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

35

אין מלך בלא עם

那段文字將 מלכות אלקים解釋為統治權，並引述「沒有百姓，就沒有君王」：藉著它的收縮作用（צמצום），一個獨立的「有」得以存在，之後這個「有」便能自我消融於「無」。此一屬性也稱為聖者的臨在（שכינה, Shechinah），因為它居於受造物之中。

KEHOT 註記

נסמן לעיל ה, א. לקמן עג, ד.

36

בבחי' שם בלבד

其中提出，「名」或許是上層言語的字母，因為名字由字母構成；或者，更可能是從 ה' 的超然尊高中照耀出的環繞之光，它是使萬物得以存在的主要力量，而「ה' 的話語」則是祂之名的一線微光。

KEHOT 註記

ראה בקונטרס עה"ת שם "וענין השם ג"ל שהן אותיות דבור העליון דשם הוא אותיות, ויותר נראה דהשם הוא בחי' האור מקיף שמאיר מבחי' הרוממות שזה עיקר כח ההתהוות, ובחי' דבר ה' זהו הארה מבחי' שמו שמהוה כנ"ל כו'".

第 5 段

37

יהללו את שם ה'

詩篇作者呼籲諸天及其眾軍：「願他們讚美 ה' (Havayah)，因為祂一吩咐，他們便受造。」這篇

maamar 將經文對「名」的強調視為關鍵：創造所顯露的只是祂的名，正如君王的名號被稱於其國土之上。

Psalms 148:5 קמ"ח:ה/ה' תהילים

והָלְלוּ אֶת־שֵׁם ה' כִּי הוּא צִוָּה וַיִּבְרָאוּ:

Let them praise the name of the L-RD; For He commanded, and they were created.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים קמח, ה.

38

כח הפועל בנפעל

那裡解釋說，不可說「名」的本質「創造」了諸世界，因為 bara (נברא) 意指創造者的力量在受造之物中，只適用於祂的諸名，例如 אלקים (Elokim)；至於祂的本質，只能說「祂一吩咐，他們便受造」，因為即使環繞之光，也只是「祂的名號而已」。

KEHOT 註記

ראה לקמן צו, ג במ"מ. סה"מ תרנ"ד ע' ו' ואילך.

39

שר של מים שר של כו'

米德拉什談到一些天使，他們是諸元素的首領：米迦勒 (מיכאל) 是雪的首領，加百列 (גבריאל) 是火的首領；在兩者之間促成和平。Kehot 註釋引用這段，作為此處「水之首領」一語的依據。

Shir HaShirim Rabbah 3:11-12 ב"ר"א-י"א-י"ב:11-12 שיר השירים רבה ג' י"א-י"ב:11-12

... וְדַמּוּת הַחַיּוֹת מֵרֵאִיָּהֶם כְּנִחְלֵי אֵשׁ, וְכַתִּיב (יחזקאל א, יד): וְהַחַיּוֹת רָצוּא וְשׁוֹב כְּמִרְאָה הַבְּנֵן, וְלֹא זֶה מִכְבָּה זֶה וְלֹא זֶה מִכְבָּה זֶה. מִיכָאֵל שֶׁר שֶׁל שֶׁלֵּג, וְגַבְרִיאֵל שֶׁל אֵשׁ, וְלֹא זֶה מִכְבָּה זֶה וְלֹא זֶה מִזִּיק זֶה. אָמַר רַבִּי אֲבִין לֹא סוֹף דָּבָר בֵּין מִלְּאָד לְמִלְּאָד, אֲלֵא אֶפְלוּ בֵּין מִלְּאָד אֶחָד שֶׁחֲצִיו שֶׁלֵּג וְחֲצִיו אֵשׁ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶן, וְאֵית לָקָה חֲמֵשׁ אֲפִין, וְאֵלוּ הֵן (דניאל י, ו): וְגִזְתּוּ כְּמִרְשֵׁישׁ וּפְנִיו כְּמִרְאָה בָּרֶק, וְלֹא זֶה מִזִּיק זֶה. כְּתוּב אֶחָד אֹמֵר (תהלים קד, ג): ...

“Emerge, daughters of Zion, and gaze at King Solomon, at the crown with which his mother crowned him on the day of his wedding, and on the day of the rejoicing of his heart” (Song of Songs 3:11). “Emerge, daughters of Zion, and gaze,” sons who are conspicuous [metzuyanim] for me in haircut, in circumcision, in ritual fringes; “at King Solomon [Shlomo],” at the King who created perfect [shelemot] creations. He created the sun and the moon in their completeness, the stars and the constellations in their completeness. Bar Kappara ...

Midrash Rabbah -- TE (Public Domain) · The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY)

KEHOT 註記

ראה שהש"ר ג, יא.

40

שהם משמרי האופנים

Kehot 的註記指出，Etz Chaim 對此有進一步解說。

KEHOT 註記

ראה ע"ח שער קיצור אבי"ע פ"ט.

第 6 段

41

עד המלאכים שהם שכלים נבדלים

Kehot 對這些文字所列的出處指引 (註記見下方)。

KEHOT 註記

ראה מורה נבוכים ח"ב פ"ב. עיקרים מאמר ב פל"א.

42

פני ארי' פני שור

在以西結 (יחזקאל) 的戰車異象中，每一個活物都有人的臉、右側有獅子的臉、左側有牛的臉，還有鷹的臉。本文將獅子和牛認為最高層的天使，即「分離的理智」。

Ezekiel 1:10 יחזקאל א' י"י

וְדַמּוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וּפְנֵי אַרְיֵה אֶל־הַיְמִין לְאַרְבַּעַתָּם וּפְנֵי־שׁוֹר מִהַשְּׂמֹאל לְאַרְבַּעַתָּם וּפְנֵי־נָשׂוֹר לְאַרְבַּעַתָּם:

As for the likeness of their faces, they had the face of a man; and they four had the face of a lion on the right side; and they four had the face of an ox on the left side; they four had also the face of an eagle.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

43

ונגלה כבוד ה'

註釋指出，Or HaTorah 對這段有一則註解。

KEHOT 註記

באור"ת חנוכה כרך תתקנ"ד, א יש הערה לכאן.

44

ונגלה כבוד ה'

以賽亞 (ישעיהו) 在安慰的預言中預言：「的榮耀將要顯現，凡有血肉者都要一同看見。」本文將此視為創造的目的：使的榮耀在下界顯現，如同在上界一樣。

Isaiah 40:5 ישעיהו מ' ה:5

וְנִגְלָה כְּבוֹד ה' וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִי ה' דִּבֶּר:

And the glory of the L-RD shall be revealed, and all flesh shall see it together; for the mouth of the L-RD hath spoken it.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

45

《Koheles》(קהלת) 說：「在高者之上，有一位更高者監察；還有更高者在他們之上。」這是在談論權柄的位階。本文將這些話應用於受造者逐級向上的各個層次。

Ecclesiastes 5:7 קהלת ה' ז:7

אִם־עֲשֶׂה רֶשׁ וְגָזַל מִשְׁפָּט וְצָדֵק תִּרְאֶה בְּמִדְיָנָה אֶל־תִּתְמָה עַל־הַחֲזָץ כִּי גִבָּה מַעַל גִּבָּה שֹׁמֵר וְגִבְהִים עֲלֵיהֶם:

If thou seest the oppression of the poor, and the violent perverting of justice and righteousness in the state, marvel not at the matter; for one higher than the high watcheth, and there are higher than they.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 7 段

46

כי עין בעין יראו

以賽亞 (ישעיהו) 預言，錫安的守望者將一同歌唱，因為「他們必面對面看見」 הוי' (Havayah) 歸回錫安。這篇

מאמר (maamar) 將此理解為未來時代明顯的顯現，而這取決於我們現今的事奉。

Isaiah 52:8 ישיעיהו נ"ב:ח

קול צפירה נשאו קול יחדו ורגנו כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון:

Hark, thy watchmen! they lift up the voice, Together do they sing; For they shall see, eye to eye, The L-RD returning to Zion.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישעיה נב, ח.

47

היום לעשותם

משה (משה) 告訴以色列人，要遵守「我今日吩咐你們的誡命，去實行它們」。《Talmud》(Eruvin 22a) 解讀說：今日，在此世實行；明日，在來世領受其報酬。

Deuteronomy 7:11 דברים ז':י"א

ושמרת את המצוה ואת החקים ואת המשפטים אשר אנכי מצוך היום לעשותם:

Thou shalt therefore keep the commandment, and the statutes, and the ordinances, which I command thee this day, to do them.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

48

וכל ישראל יש להם חלק לעוה"ב . . להמשיך בחלקו

《Mishnah》教導說，全以色列人在來世都有一部分。這篇 מאמר 將「一分」解作每個人各自應得的未來顯現，而這一部分必須由他親自引降下來。

Sanhedrin 90a:15 סנהדרין צ' א:ט"ו

מתני' כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא, שנאמר: "ועמד פלם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצר משעי מעשה ידי להתפאר", ואלו שאין להם חלק לעולם הבא: האומר אין תחיית המתים מן התורה, ואין תורה מן השמים, ואפיקורוס.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

סנהדרין צ, א. ראה באוה"ת וירא כד ז תתשפד, ב שמציין לכאן: ועוה"ב נק' ארץ כמ"ש ועמד כולם צדיקים לעולם יירשו ארץ, ולהמשיך בחלקו זהו ענין והשביחה."

49

כי אני הוי' לא שניתי

「因為我，ה'，沒有改變。」這篇 מאמר 引用這句話，說明創造世界並未使 ה' 有任何改變。

Malachi 3:6 מלאכי ג':ו

כי אני ה' לא שניתי ואתם בני יעקב לא כליתם:

For I the L-RD change not; and ye, O sons of Jacob, are not consumed.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

50

וכחשיכה כאורה

大衛 (דוד) 告訴 ה'，沒有任何黑暗能使他在祂面前隱藏：「即使黑暗，在祂面前也不算黑暗；黑夜如白晝般發亮；黑暗如光明。」這篇 מאמר 引用這句話，說明世界在祂面前毫無隱藏之物。

Psalms 139:12 תהילים קל"ט:י"ב

גם־חשך לא־יחשיך ממך וְלִיְלָה כִּיּוֹם יֵאִיר פְּחֻשִּׁיכָה כְּאוֹרָה:

...נר חנוכה מצוה להניחה כו' משמאל, כדי שתהא

Even the darkness is not too dark for Thee, But the night shineth as the day; The darkness is even as the light.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

51

קמיה כולא כלא חשיב

《The Zohar》說，ה'是一切世界的根源，「在祂面前，一切都被視為虛無」；正如《Daniel》所說：「地上一切居民都被視為虛無。」這篇 מאמר 由此引申出，在祂面前，上與下平等無別。

ספר הזהר, הקדמה 20:188–22:199
כו':קפ"ח-כ"ב:קצ"ט

The genuine type is that which makes a man fear his Master because He is the mighty ruler, the rock and foundation of all worlds, before whom all existing things are as nought, as it has been said: "and all the inhabitants of the earth are as nought" (Dan. 4, 32), and place his goal in that spot which is called yir' ah (fear).

The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain)

第 8 段

52

ופי' מכל אלקים

這裡旨在回答如何能說 ה'「超越一切 אלקים」；該處以另一種方式詳盡闡釋了此事。

KEHOT 註記

ראה אוה"ת פי' יתרו ע' תשמא. שהכוונה כאן לתרץ דאין שייך כי גדול הוי' מכל אלקים, ע"ש בארובה שפי' באופן אחר, וראה שם ע' תשנד.

53

כי אני ידעתי כי גדול

詩篇作者宣告：「因我知道，הוי' (Havayah) 為大，我們的主高於一切神明 (אלהים, elohim)。」顯然，「神明」指的是列國的神祇；這篇 מאמר 將 אלקים (Elokim) 解作 אלהים，並指出 ה' 凌駕其上；而「我知道」中的「我」，則是以色列會眾。

תהילים קל"ה:ה' Psalms 135:5

כי אני ידעתי כי גדול ה' וְאֲדַגִּינוּ מִכָּל־אֱלֹקִים:

For I know that the L-RD is great, And that our L-rd is above all gods.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים קלה, ה.

54

עזב ה' את הארץ

在以西結的異象中，以色列的長者在黑暗中拜偶像，說：「我看見我們；ה'已離棄這地。」這篇 מאמר 引用這些話，表明那些看不見 ה' 統治世界之人所持的觀點。

יחזקאל ח':י"ב Ezekiel 8:12

ויאמר אלי תראית בראדם אשר זקני בית ישראל עושים בהשך איש בחדרי משכיתו כי אמרים אין ה' ראה אתנו עזב ה' את־הארץ:

Then said He unto me: 'Son of man, hast thou seen what the elders of the house of Israel do in the dark, every man in his chambers of imagery? for they say: The L-RD seeth us not, the L-RD hath forsaken the land.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

יחזקאל ח, יב.

55

לא ידעתי את ה'

法老回答摩西（משה）和亞倫（אהרן）說：「**ה'是誰，我竟要聽從祂的聲音？我不認識 ה'。**」這篇 maamar 將他的話解作拒絕承認 ה'。

Exodus 5:2: שמות ה':

וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה מִי ה' אֲשֶׁר אֲשַׁמֵּעַ בְּקוֹלִי לְשַׁלַּח אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַעְתִּי אֶת־ה' וְגַם אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁלַּח:

And Pharaoh said: 'Who is the L-RD, that I should hearken unto His voice to let Israel go? I know not the L-RD, and moreover I will not let Israel go.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שמות ה', ב.

56

אחרי שנתגייר

Kehot 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

ראה דברים רבה א, ח.

57

אחר שנתגייר

米德拉什說，葉忒羅（יתרו）很可以說「如今我知道」：他走遍世上每一座偶像廟宇，在其中找不到任何真實之物，之後才來歸信。（Kehot 註釋標作 1:8；按 Sefaria 的編號，這段是 1:5。）

Devarim Rabbah 1:5: דברים רבה א':ה'

58

עתה ידעתי כי גדול ה'

聽聞 ה'為以色列所行的一切，葉忒羅說：「如今我知道，**ה'**超越一切神明。」這篇 maamar 將此解作：葉忒羅承認 ה'統治一切遮蔽的力量。（Kehot 註釋標作 18:1；這些話見於第 11 節。）

Exodus 18:11: שמות י"ח:י"א

עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל ה' מִכָּל־הָאֱלֹהִים כִּי בָדָר אֲשֶׁר יָדוּ עֲלֵיהֶם:

Now I know that the L-RD is greater than all gods; yea, for that they dealt proudly against them.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שמות יח, א. ראה לקו"ש חט"ז ע' 201 הערה 73.

59

כל אשר חפץ הוי' נמשך ועשה גם בשמים ובארץ

「凡 **ה'**所喜悅的，祂都行在天上、地上。」這篇 maamar 將此解作：**ה'**的意願達至天上和地上，並賦予每一事物其形體。

Psalms 135:6: תהילים קל"ה:ו'

כָּל אֲשֶׁר־חָפֵץ ה' עָשָׂה בַשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בְּיָמִים וּכְלִי־תִמְנוֹת:

Whatsoever the L-RD pleased, that hath He done, In heaven and in earth, in the seas and in all deeps;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 9 段

60

שיתף מדה"ר

拉希（רש"י，Rashi）解釋，為何創世的敘述說「**אלקים**（Elokim）創造」，而不說「**הוי"ה**（Havayah）創造」：起初，**ה'**想以審判的屬性創造世界；祂看出世界無法存續，便

把憐憫的屬性置於首位，並使它與審判相連，正如「在 < bdi lang="he">**אלקים** **ה'**造地與天之日」所說。這篇 maamar 以此教導為立論基礎。

Rashi on Genesis 1:1:3: רש"י על בראשית א':א':ג'

ברא אלקים וְלֹא נֶאֱמַר בָּרָא ה', שֶׁבְּתַחֲלָה עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה לְבְרָאתוֹ בְּמִדַּת הַדִּין, וְרָאָה שְׁאִין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם, הַקָּדִים מִדַּת רַחֲמִים וְשִׁתְפָּה לָמָּה ז', וְהִינֵנוּ דֹקְתִּיב בְּיוֹם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹקִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם:

GOD [AS JUDGE] CREATED — It does not state "The L-rd (the Merciful One) created, because at first G-d intended to create it (the world) to be placed under the attribute (rule) of strict justice, but He realised that the world could not thus endure and therefore gave precedence to Divine Mercy allying it with Divine Justice. It is to this that what is written in (Genesis 2:4) alludes — "In the day that the L-rd G-d made earth and heaven" .

Pentateuch with Rashi's commentary by M. Rosenbaum and A.M.

Silbermann, 1929-1934 (Public Domain) · Pentateuch with Rashi's

commentary by M. Rosenbaum and A.M. Silbermann, 1929-1934 (Public

Domain)

61

ביום עשות ה' אלקים

「在 < bdi lang="he">**אלקים** **ה'**造地與天之日。」在只提到 **אלקים** 的六日之後，這節經文把代表憐憫之名的 **ה'**與 **אלקים** 連在一起。

Genesis 2:4: בראשית ב':ד'

אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם בְּיוֹם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹקִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם:

These are the generations of the heaven and of the earth when they were created, in the day that the L-RD G-d made earth and heaven.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית ב, ד.

62

למה יאמרו הגוים איה נא אלהיהם

詩人求 **ה'**為祂的名而行事：「列國為何要說：『如今，他們的 **ה'**在哪裡？』」接下來一節回答：「我們的 **ה'**在天上；祂所願的一切，祂都已行了」；這篇 maamar 把「在哪裡？」解讀為處於退隱狀態中的 **אלקות**，並幾乎用相同的字句作答。（Kehot 註釋標作 115:3；問題實際上在第 2 節。）

Psalms 115:2: תהילים קט"ו:ב'

לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אִיה־נָּא אֱלֹהֵיהֶם:

Wherefore should the nations say: 'Where is now their G-d?'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים קטו, ג.

63

כל אשר חפץ הוי"ה עשה

「凡 **ה'**所願的，祂都已行了，在天上和地上。」這篇 maamar 以此節經文結束本段，藉此指出：在世界中行事的是 **ה'**，而不僅是 **אלקים**。

Psalms 135:6: תהילים קל"ה:ו'

כָּל אֲשֶׁר־חָפֵץ ה' עָשָׂה בַשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בְּיָמִים וּכְלִי־תִמְנוֹת:

Whatsoever the L-RD pleased, that hath He done, In heaven and in earth, in the seas and in all deeps;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 10 段

64

הים ראה וינס

「海看見便逃跑，約旦河轉回。」詩篇第114篇回憶出埃及之事，當時自然界讓步；這篇 maamar 將此解讀為「היי (Havayah) 統御 אלקים (Elokim)」，而後者是自然之名。

Psalms 114:3 תהילים קי"ד:ג

הים ראה וינס והירדן יסב לאחור:

The sea saw it, and fled; The Jordan turned backward.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

65

ההופכי הצור

詩篇作者說，הי「使磐石變為水池，使燧石變為水泉」，令人想起曠野中從磐石流出的水。這篇 maamar 指出，燧石屬於火的元素，然而水卻從其中湧出：הי改變自然。

Psalms 114:8 תהילים קי"ד:ח

ההפכי הצור אגם-מים חלמיש למעינו-מים:

Who turned the rock into a pool of water, The flint into a fountain of waters.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 11 段

66

מי לי בשמים

詩篇作者亞薩 (אסף) 對 הי說：「在天上，除你以外，我還有誰？在地上，除你以外，我別無所求。」本篇論述 (מאמר, maamar) 引用這句話，說明靈魂所渴望的只有緊緊依附於 הי。

Psalms 73:25 תהילים ע"ג:כ"ה

מי-לי בשמים ועמך לא-תפצתי בארץ:

Whom have I in heaven but Thee? And beside Thee I desire none upon earth.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים עג, כה.

67

מאן דלא טעים מרירו למיתקו

在《Zohar》(זהר)的序言中，天上的學院詢問：在來到那裡的人當中，誰曾在到來之前「把黑暗轉為光明，並把苦味嚙作甘甜」；並宣告，凡未曾每日渴望此事的人，「在此沒有分」。本篇 מאמר 引用這段話，作為事奉 הי 的目標。

Zohar I, 4a ד, זח"א

KEHOT 註記

זח"א ד, א. ראה באוה"ת דרושים לחנוכה (כרך ב) שלה, א שמציין לד"ה ויחל משה דשם פי' דטעים מרירו למיתקא זהו גבוה ממהפך חשובא לנהורא ע"ש.

68

חשובא לנהורא

此處指《Likutei Torah》Va' eschanan 2a，並說「嘗出苦味中的甘甜」就是「在苦難中歡喜的人」這一層意思。

KEHOT 註記

ביהל אור ע' תטו מציין ללקו"ת ואתחנן ב, א. וטעמין מרירו למיתקא זהו ענין השמחים ביסורים.

第 13 段

69

שהיה מסלסל בשערו

米德拉什講述，有一次約瑟受命管理他主人的家之後，便開始吃喝、捲弄頭髮；הי說：「你的父親披麻蒙灰，為你哀悼，你卻在捲弄頭髮？你的主母將會與你為敵。」於是經文說：「他主人的妻子把目光投向他。」

Midrash Tanchuma, Vayeshev 8:3 וישב ח'ג:א

כיון שראה רבו כן, מסר לו את כל המפתחות ולא היה יודע את כלום, שכן אומר, הן אדני לא ידע אתי מה בבית. כיון שראה יוסף את עצמו בכך, התחיל אוכל ושותה, מסלסל בשערו, ואומר ברוך המקום שהשפיעני בית אבי. אמר לו הקדוש ברוך הוא, אביך מתאבל עליך בשם ואמר, ואמה אוכל ושותה ומסלסל בשערו, הרי אדונתך מזדווגת לך ומצרה לך. לךך כתיב: ותשא אשת אדני. וימאן,

When his master became aware of this, he entrusted him with the keys of the household, and concerned himself no longer with any household matters, as is said: Behold, my master, having me, knoweth not what is in the house (ibid., v. 8). As soon as he realized his own importance, he began to eat, drink, and curl his hair, and say: "Blessed be the Omnipotent One who has caused me to forget my father's house." Whereupon the Holy One, blessed be He, rebuked him, saying: Your father mourns for ...

Midrash Tanchuma -- Torat Emet (Public Domain) • Midrash Tanhuma-Yelammedenu, trans. Samuel A. Berman (CC-BY)

70

כדאיתא בגמרא

Kehot 對這些文字所列的出處指引 (註記見下方)。

KEHOT 註記

ראה ב"ר פז, ג. ובתנחומא וישב ח.

71

ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה

波提乏 (פוטפר) 把一切都交在約瑟 (יוסף) 手中之後，妥拉接著補充說：「約瑟身材俊美，容貌秀麗」，由此引出下文。關於這節經文的米德拉什，是本篇 maamar 教導約瑟曾捲弄頭髮的出處。

Genesis 39:6 בראשית ל"ט:ו

ויעזב כל-אשר-לו ביד-יוסף ולא ידע אתו מאומה כי אם-הלחם אשר-הוא אוכל והיה יוסף יפה-תואר ויפה מראה:

And he left all that he had in Joseph's hand; and, having him, he knew not ought save the bread which he did eat. And Joseph was of beautiful form, and fair to look upon.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

72

ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה

關於「他主人的妻子把目光投向他」這句話，米德拉什回溯到「約瑟身材俊美」：他就像一個大力士站在街上，描飾雙眼、整理頭髮；有人對他說：「你若真有這般力氣，這裡有一頭熊，去和牠搏鬥吧。」本篇 maamar 引述這段話，說明約瑟注重自己的頭髮。

Bereshit Rabbah 87:3 בראשית רבה פ"ז:ג

(איוב לד) לכן אנשי לבב שמעו לי מה היא אומנתו של הקב"ה? כי פועל אדם ישלם לו. ר' מאיר ור' יהודה ור' שמעון, ותשא אשת אדוניו את עיניה, מה כתיב למעלה מן הענין, ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה,

第 14 段

76

התפלה שהיא במקום הקרבנות

| 此處文字引自 Berakhot 26a:17；下方列出相關段落。

ברכות כ"ו א"י"ז:17 Berakhot 26a:

איבעיא להו: טעה ולא התפלל מנחה, מהו שיתפלל ערבית שמים? אם תמצא לומר, טעה ולא התפלל ערבית מתפלל שחרית שמים, משום דחד יומא הוא, דקתיב: "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד", אבל הקא תפלה במקום קרבן היא, וכיון דעבר יומו בטל קרבנו. או דילמא כיון דצלותא רחמי היא, כל אימת דבעי מצלי ואזיל.

The question was asked: How is it if one erred and omitted the afternoon Tefillah — shall he say it twice in the evening? If thou thinkest thou canst answer [by quoting] "If one erred and omitted the evening Tefillah, he should say it twice in the morning," [that is different] because it is one day; as it is written, "And there was evening and there was morning one day" (Gen. i. 5). But here the Tefillah is the substitute for the sacrifice, and the day ...

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) • Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain)

KEHOT 註記

ברכות כו, א.

77

התפלה שהיא במקום הקרבנות

拉比約書亞·本·利未 (רבי יהושע בן לוי) 教導，祈禱是為了與每日的祭獻相對應而制定的；因此，這篇 maamar 稱祈禱為「代替祭獻」。(Kehot 的註腳標作 26a；這段教導見於 26b。)

ברכות כ"ו ב"ז:7 Berakhot 26b:

יעקב תקן תפלת ערבית, שנאמר: "ויפגע במקום וילין שם", ואין "פגיעה" אלא תפלה, שנאמר: "ואתה אל תתפלל בעד העם הזה ואל תשא בעדם רנה ותפלה ואל תפגע ביי"

Jacob instituted the evening Tefillah; as it is said, "And he lighted [paga] upon the place, and tarried there all night" (Gen. xxviii. 11) — "alighting" means prayer; as it is said, "Therefore pray not thou for this people, neither lift up cry nor prayer for them, neither make intercession [paga] to Me" (Jer. vii. 16).

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) • Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain)

第 15 段

78

ונגלה כבוד ה'

在安慰的預言中，以賽亞 (ישעיהו) 預言：「**ה'的榮耀必顯現，凡有血肉之軀都要一同看見。**」這篇 maamar 指出，把黑暗轉為光明的目標，正是使**ה'的榮耀**在下界顯現，如同在上界一樣。

ישעיהו מ"ה:5 Isaiah 40:

ונגלה כבוד ה' ונראו כל־בשר יחדו כי פי ה' דבר:

And the glory of the L-RD shall be revealed, and all flesh shall see it together; for the mouth of the L-RD hath spoken it.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

לגבור שהיה עומד בשוק וממשמש בעיניו, ומתקן בשערו, ומתלה בעקיבו. אמר: לי נאה, לי יאי, נאה, גבור. אמרו ליה: אי את גבור, אי את יאי, הא דובא קמך קופצה:

"His master's wife cast her eyes." "Therefore, men of heart, hear me" (Job 34:10) — what is the craft of the Holy One blessed be He? "For He pays a person for his action" (Job 34:11) — [as stated by] Rabbi Meir, Rabbi Yehuda, and Rabbi Shimon.84:7, where these Sages state what slanderous reports Joseph brought to Jacob about his brothers. The midrash there asserts that the challenges later faced by Joseph, including his encounter with Potiphar's wife, was punishment for his slandering his brothers. "His master's wife cast her ...

Daat Bereshit Rabbah (Public Domain) • The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY)

73

ותשא אשת אדוניו

「這些事以後，他主人的妻子把目光投向約瑟。」米德拉什將「這些事以後」解讀為約瑟注重外貌所招致的結果；本篇 maamar 引述了這段解讀。

בראשית ל"ט:7:7 Genesis 39:

ויהי אחר הדברים האלה ותשא אשת־אדניו את־עיניה אל־יוסף ותאמר שכיבה עמי:

And it came to pass after these things, that his master's wife cast her eyes upon Joseph; and she said: 'Lie with me.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

74

טעמו וראו

הוי (דוד) 呼籲敬畏 ה' 的人：「嘗嘗看，便知道 (Havayah) 是美善的；投靠祂的人有福了。」本篇 maamar 將「嘗」解讀為：人的心轉變之後，必須親自嚐到的甘甜，也就是《Zohar》(זהר) 所說的把苦味嚐成甘甜。

תהילים ט"ז:9 Psalms 34:

טעמו וראו כי־טוב ה' אשרי הגבר יִחְסֶה־בו:

O consider and see that the L-RD is good; Happy is the man that taketh refuge in Him.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים לד, ט.

75

אז תתענג על הוי"ה

以賽亞 (ישעיהו) 應許尊崇安息日的人：「那時，你必因**ה'而喜悅。**」本篇 maamar 以此說明，這種喜悅取代了世俗的享樂。

ישעיהו נ"ח:14 Isaiah 58:

אז תתענג עליה ותרקבתיה עלי־[בְּמַתִּי] (במותי) אֶרֶץ וְהֶאֱכַלְתִּיהָ נֶחֱלֹת יַעֲקֹב אֲכִידָהּ כִּי פִי ה' דָּבַר:

Then shalt thou delight thyself in the L-RD, And I will make thee to ride upon the high places of the earth, And I will feed thee with the heritage of Jacob thy father; For the mouth of the L-RD hath spoken it.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישעיה נח, יד.

第 16 段

99 第 16 段 第 16 段

所羅門（שלמה）勸勉他的兒子，要遵守父親的誡命，謹守母親的教導：「因為誡命（מצוה，mitzvah）是燈，教導（תורה，Torah）是光，管教的責備是生命之道。」表面上，這說的是父母的教誨；然而，這篇論述（מאמר，maamar）將它解讀為 mitzvos（מצוות）與 Torah：燈，是藉著 mitzvos 從下而上的提升；光，則是從上而下引來的 Torah，而這光是藉著燈而來。

Proverbs 6:23 משלי ו:כ"ג

כי נר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר:

For the commandment is a lamp, and the teaching is light,
And reproofs of instruction are the way of life;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 17 段

80 שו"ה וביאור — ענין אותיות מה ענינם

這段解釋了本節的目的：本篇前文說，世界是藉由言語的字母創造的，因而「某物」成為一個獨立之物；現在本篇指出，字母的根源極其高超，而字母被降下來成為一層外衣。

KEHOT 註記

ראה אוה"ת חנוכה כרך ב שלה, ב "דלעיל ביאר שע"י אותיות הדבור בע"מ נברא העולם נמשך שיהי' היש דבר נפרד, ולכן מבאר ששרש האותיות ממקום גבוה מאד רק נשפלו להיות לבוש."

81 האותיות נחלקות במבטא ע"י ה' מוצאות

此處引述了字母依口腔五個發音部位劃分的說法。

KEHOT 註記

ראה בד"ה תקעו תר"ן ע' ... בענין התחלקות האותיות.

82 אין המוצאות כלי המבטא דומים לכנור

那裡也說，字母並不像由聲音與動作組合而成、再由樂器發出的聲音；並且詳細解釋了樂器與字母之間的差別。

KEHOT 註記

וכ"כ במאמרי אדה"ז ענינים ע' עו "אין ענינים כענין צירופי קולות ותנועות המצטרפי' להשמע מכלי המוזיקע". ושם מבאר בארוכה ההפרש בין כלי ניגון לאותיות. וראה שם ע' שכב. המשל מכלי המוזיקע מובא גם בסה"מ תקס"ג ע' רה.

83 שהרי מאליהן ומעצמן יוצאות

註釋指出，字母會自行發出這一點，在那裡有解釋。

KEHOT 註記

מבואר באוה"ת בשלח ע' שצא.

第 18 段

84 ויהי האדם לנפש חי

הי'向人的鼻孔吹入生命的氣息，「人就成了有生命的魂。」這篇 maamar 將「有生命的」（חיה，Chayah）解作字母所由出的靈魂層級。

בראשית ב':7/2

וַיִּצְרֶךְ ה' אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם עֹפֶר מִרֶחֱאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאַפִּיו נְשָׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה:

Then the L-RD G-d formed man of the dust of the ground,
and breathed into his nostrils the breath of life; and man be-
came a living soul.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית ב, ז.

85 ות"א לרוח ממללא

此處評論說，可以說這指的是字母的形體，而字母的質料則由心之氣息引出。

KEHOT 註記

ראה אוה"ת חנוכה שלה, ב "מ"מ י"ל זהו צורת האותיות אבל חומר האותיות נמשך מהבל הלב". במאמרי אדה"ז ענינים ע' עו מביא זה בשם כתבי האריז"ל שנפש מליאה אותיות וכמ"ש לנפש חי'.

86 לרוח ממללא

昂克羅斯（אונקלוס）將「有生命的魂」譯作「說話的靈」，使言語成為人之靈魂的標誌。這篇 maamar 以此指出，字母的根源在於 חיה。

תרגום אונקלוס על בראשית ב':7/2 Onkelos Genesis 2:7/2

וַיִּבְרָא יי' אֱלֹהִים יָת אָדָם עֹפֶר מִן אֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאַפִּיו נְשָׁמָה דְּחַיִּי וַיְהִי בְּאָדָם לְרוּחַ מִמְלָלָא:

Sifsei Chachomim Chumash, Metsudah Publications, 2009 (CC-BY-NC)

第 19 段

87 ונשמת שדי תבינם

最年輕的發言者以利戶（אליהוא）告訴約伯（איוב）和他的朋友，理解並非隨年歲而來；在人裡面賜予理解力的，是「נשמה」的氣息（נשמה，neshamah）。這篇 maamar 引用這節經文，指出 Neshamah 與理智上的理解相連。

איוב ל"ב:8/7 Job 32:8/7

אֲכֵן רוּחִי־הִיא בְּאִנּוּשׁ וְנִשְׁמַת שְׂדֵי תִבְיִנָם:

But it is a spirit in man, And the breath of the Almighty, that giveth them understanding.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

איוב לב, ח.

88 אלא שקבען בפה

Kehot 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

ספר יצירה פ"ב.

89 שקבען בפה

《Sefer Yetzirah》（ספר יצירה）描述二十二個字母，說它們銘刻於聲音之中、鑿刻於氣息之中，並「安置在口中的五處」：אחה"ע（Aleph-Ches-Hei-Ayin）、בומ"ף（Beis-Vav-Mem-Pei），等等。這篇 maamar 將「安置在口中」解讀為：口只是把字母固定下來，而字母的創造源自更高之處。

ספר יצירה ב':3/2 Sefer Yetzirah 2:3/2

עשרים ושתים אותיות יסוד חקוקות בקול חצובות ברוח קבועות בפה בחמשה מקומות אחה"ע בומ"ף גיכ"ק דטלנ"ת זסשר"ץ [בדפוס מנטובה נוסף במשנה זו: קשורות בלשון כשהלבט בגחלת, אחה"ע משמשת בסוף הלשון ובבית הבליעה, בומ"ף בין השפתים ובראש

הלשון, גיכ"ק על שלישיתה של לשון נכרתת, דטלג"ת בראש הלשון משמשת עם הקול, וסצר"ש בין השינים ולשון שכובה ושטוחה. ועי' קאי פי הרמ"ב:]:

Sefer Yetzirah, Warsaw 1884 (Public Domain)

第 20 段

90 שמט"ט קושר כתרים

《Zohar》(זהר, Zohar) 論到以諾 (חנוך, Chanoch)：他成為「那少年」(天使梅塔特隆 (מטטרון, Metatron))，每天領受一百個祝福，並「為他的主打結」。這篇 maamar 將此應用於梅塔特隆如何將以色列的祈禱上呈。

Zohar I, 37b לו, זח"א

KEHOT 註記

ראה זח"א לו, ב. וראה הערת כ"ק אדמו"ר זי"ע בספר המאמרים תש"ד בתחלתו. ובסה"מ תש"ח ע' 202. ראה סה"מ תרל"ה ע' ר. באוה"ת שה"ש כרך ב ע' תלה מציין לכאן. ובסה"מ תרכ"ז (הוצאת תש"ס) ע' רצד מביא קטע מכאן.

91 שדבור האדם הוא גשמי

引述《Tanya》中討論妥拉學習與祈禱的言語如何上升至高處的章節，以說明物質性的人類言語與屬靈界域之間的對照。

Zohar I, 23b זח"א כג,

Zohar II, 201b זח"ב רא,

KEHOT 註記

ראה זח"א כג, ב. זח"ב רא, ב. וראה תניא פרק מ (נח, א). סה"מ תרכ"ו ע' קנד. סה"מ תרכ"ט ע' רכ. וראה גם אוה"ת תזריע ע' תקכד.

第 21 段

92 התפלה היא בקשת יה"ר

註釋引用了這篇 Kuntres Acharon 論文，討論祈禱作為一種祈求——「願有意願」——使意願得以形成。

KEHOT 註記

ראה קו"א לתניא ד"ה להבין מ"ש בפע"ח. סה"מ תרכ"ז ע' תלג.

93 החכמה מחייבת . . . אין יסורים בלא עון

Kehot 對這些文字所列的出處指引 (註記見下方)。

KEHOT 註記

ילקוט שמעוני תהלים ס" כה ע"פ טוב וישר רמז תשב.

94 אין יסורים בלא עון

拉比阿米 (Rabbi Ammi) 教導說：「沒有罪過，就沒有死亡；沒有罪孽，就沒有苦難。」這篇 maamar 將此呈現為妥拉的智慧 (חכמה) 所裁定的內容，而祈禱能超越這一判斷。

Shabbat 55a:17–18 שבת נ"ה א: י"ז-י"ח

אמר רב אמי: אין מיתה בלא חטא, ואין יסורין בלא עון. אין מיתה בלא חטא — דכתיב: "הנפש החוטאת היא תמות בן לא ישא בעון האב ואב לא ישא בעון הבן צדקת הצדיק עליו תהיה ורשעת הרשע עליו תהיה וגו'". אין יסורין בלא עון — דכתיב: "ופקדתי בשבט פשעם ובגנעם עונם".

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

...גר חנוכה מצוה להניחה כו' משמאל, כדי שתהא

95 כי הנה התפלה . . . ורבו פשעים

註釋指出，這段文字在該處有所引述。

KEHOT 註記

מובא באוה"ת פ' בהעלותך ע' תד.

96 נמשך רצה"ע . . . ורבו פשעים

此處指出，這種引下源自高於意願本身的「意願之主」，並與「長久忍耐 (erech apayim) 有關；因此才說：「我向『鼻之主』祈求」，正如「為了我的名，我要延長忍耐」。

KEHOT 註記

באוה"ת פ' בהעלותך ע' תד "והמשכה זו מבחי' בעל הרצון שלמעלה מבחי' רצון כמו שיובן ממ"ש בת"א בד"ה בשלה פרעה בענין כמה ארך אפים כו' שהוא למעלה מעלה מבחי' רצון ונק' בעל הרצון ועי' אמרו לבעל החוטם אני מתפלל כמ"ש למען שמי אאריך אפי ותהלתי אחטם לך ועמ"ש בלקו"ת בד"ה מה יפו פעמיך בנעלים "עכ"ל.

第 22 段

97 שארז"ל כשישראל אומרים יהא שמו הגדול מבורך

當以色列人進入會堂和學習殿堂，並回答：「願祂偉大的名受祝福」時，קדיש (Kudsha Brich Hu，意為「聖者，願祂受頌讚」) 便點頭說：「在祂家中如此受讚頌的君王，何其有福！」這篇 maamar 將點頭解讀為至高意願 (רצון, ratzon) 的引降。

ברכות ג' א: י"ד 14a: Berakhot

... תנייך רשף, לא שעה זו בלבד אומרת כך, אלא בכל יום ויום, שלש פעמים אומרת כך. ולא זו בלבד אלא, בשעה שישראל נכנסין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ועונין "יהא שמיה הגדול מבורך", הקדוש ברוך הוא מנענע ראשו, ואומר: אשרי המלך שמקלסין אותו בביתו כך, מה לו לאב שהגלה את בניו, ואוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם.

Then he said to me, "My son, what sound didst thou hear in that ruin?" I answered, "I heard a Bat Kol moaning like a dove, crying, 'Alas for My children for whose iniquities I destroyed My house, burnt My Temple, and exiled them among the nations!'" He said to me, "By thy life and the life of thy head, not only at this hour does it so cry, but thrice daily it exclaims thus. Moreover, whenever the Children of Israel enter their Synagogues and Houses of ...

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) • Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain)

KEHOT 註記

ברכות ג, א. נתבאר בארוכה בלקו"ת פ' שלח מה, ב. ג, א. פ' חוקת סז, ב. דרך מצותיך טז, א. קכד, א. ועוד.

第 24 段

98 דאורייתא מחכמה נפקת

關於「你們要作歸我為聖的人」，《the Zohar》(זהר) 說：「妥拉源自智慧 (חכמה, Chochmah)」，也就是源自稱為「聖」之處；而 חכמה 則源自稱為「至聖」之處。這篇講論 (maamar) 藉此將妥拉置於 חכמה 的層次，低於字母；字母則根植於冠冕 (כתר, Keser)。

Zohar II, 121a זח"ב קכא,

KEHOT 註記

זח"ב קכא, א. וראה שם פה, א.

99

דאורייתא מחכמה נפקת

關於「我兒，聽從你父親的訓誨」，拉比以撒（רבי יצחק）說，妥拉源自至高的 חכמה；拉比約西（רבי יוסי）說，妥拉源自理解（בִּינָה, Binah）；拉比猶大（רבי יהודה）最後總結說，兩者都包含在內。Kehot 的註釋將此列為這項教導的第二處出典。

ספר הזהר, יתרו כ"א:שע"ח-21:378-22:389 Zohar, Yitro כ"ב:שפ"ט

According to R. Judah, "father" represents Wisdom (Hokhmah) and "mother" Understanding (Binah). Said R. Judah: 'Both interpretations mean one and the same thing, for we have been taught that the Torah emanated from the Supernal Wisdom.' R. Jose said that the Torah emanated from Understanding, for it says: "to perceive the words of understanding" and "forsake not the Torah of thy mother".

The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain)

100

והאותיות שרשן למעלה בבחי' כתר

此處提出一個問題：《Torah Ohr》的 maamar <LeSusasi> 說，妥拉的言語根源於至高的智慧；然而，紅海分開時，因為顯現來自冠冕，所以必須「保持沉默」。

KEHOT 註記

באור"ת יתרו ע' תשצג הקשה "וצ"ע בד"ה לסוסתי בתו"א פ' בשלח אומר הדבור תורה שרשו מחכמה עילאה סוסין דוכרין ובקרי"ס צ"ל ואתם תחרישון לפי שהגילוי מכתר "ע"ש. בהמשך מצה זו תר"מ סעי' ה' ע' קכה: "ולכן נשפלו להיות לבוש שבהם יתגלה אור התורה "ע"ש.

101

ואותיות מלשון אתא

在關於杜瑪（דומה）的預言中，守望者回答一位從西珥（שעיר）呼喚他的人：「清晨來了（אתא, asa），黑夜也來了」；這一回答所用的詞是亞蘭語，而 asa 的意思是「來了」。這篇 maamar 將字母（אותיות, otiyos）與這個表示「來到」的詞聯繫起來，因此將字母理解為引下的通道。（背景：Steinsaltz Tanakh）

ישעיהו כ"א:י"ב Isaiah 21:12

KEHOT 註記

ישע"י כא, יב. ראה במאמרי אדה"צ ענינים ע' סו שלשון אותיות הוא לשון התרגום. בכמה מקומות מובא שהוא מלשון "אתא בוקר" ע"פ ישע"י כא, יב. או מלשון "ואתה מרבבות קודש", "אותיות שאלוני". בד"ה ושבת בשלום תשמ"ה סעי' יא (נדפס בסה"מ מלוקט ח"ב ע' קסד) הערה 85 מציין לכאן ומוסיף: סה"מ תקס"ג ח"א ע' שיא. אור"ת [ויצא] קצה, ב בשולי הגיליון. אור"ת בשלח ס"ע שצא ובכ"מ. ראה שלי"ג, ג, ב.

102

והנה התורה נתלבשה . . שבהן ועל ידן נמשך להיות התורה

註釋說，此處引述了這段文字。

KEHOT 註記

מובא באור"ת נ"ך כרך ב ע' תתקו. המשך מצה זו תר"מ ע' קכה.

第 25 段

103

כאשר יאמר משל הקדמוני

大衛在洞穴中饒了掃羅（שואל）一命之後，告訴他：「正如古人的箴言（משל הקדמוני, mashal hakadmoni）所說：『惡

由惡人而出。』」因此，他自己的手不會加害掃羅。這篇論述（מאמר, maamar）將「משל הקדמוני」解讀為「原初者的寓言」，也就是妥拉。

I Samuel 24:14 שמואל א כ"ד:י"ד

כַּאֲשֶׁר יֹאמַר מֶשֶׁל הַקְּדָמוֹנִי יֵצֵא רָשָׁע וְיָדִי לֹא תִהְיֶה בּוֹ:

As saith the proverb of the ancients: Out of the wicked cometh forth wickedness; but my hand shall not be upon thee.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שמואל-א כד, יד.

104

שהתורה נקראת בשם משל הקדמוני

那段文字解釋，《妥拉》被稱為「原初者的譬喻」，因為世界的原初者就是無限之光本身：環繞世界之光與充滿世界之光都與世界有所關聯，而祂的本質完全不屬於世界的範疇。

Makkot 10b:3-4 מכות י' ב:ג'ד'4-3

רבי שמעון בן לקיש פתח לה פתחא להאי פרשתא מהכא: "וַאֲשֶׁר לֹא צָדָה וְהֶאֱלָקִים אֹנֶה לִידּוֹ וְגו'". "כַּאֲשֶׁר יֹאמַר מֶשֶׁל הַקְּדָמוֹנִי מִרְשָׁעִים יֵצֵא רָשָׁע וְגו'". בְּמָה הִתְּנוּב מְדַבֵּר - בְּשֵׁנֵי בְנֵי אָדָם שֶׁהֲרֹגוּ אֶת הַנֶּפֶשׁ, אֶחָד הֲרֹג בְּשׁוֹגֵג וְאֶחָד הֲרֹג בְּמַזִּיד, לָזֶה אֵין עֲדִים וְלָזֶה אֵין עֲדִים. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְזַמֵּן לְפִינֵדֶק אֶחָד, זֶה שֶׁהֲרֹג בְּמַזִּיד יוֹשֵׁב תַּחַת הַסּוּלָם, וְזֶה שֶׁהֲרֹג בְּשׁוֹגֵג יוֹרֵד בַּסּוּלָם, וְנִפֵּל עָלָיו וְהֲרֹגוּ, זֶה שֶׁהֲרֹג בְּמַזִּיד - נִהָרֵג, וְזֶה שֶׁהֲרֹג בְּשׁוֹגֵג - ...

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

ראה לקמן צח, ב. ראה אור"ת פ' וארא ע' קנב שמציין לרש"י במס' מכות י, ב שהיא התורה שהיא משל של הקב"ה שהוא קדמונו של עולם.

105

שהתורה נקראת בשם משל הקדמוני

拉希（רש"י）將「古者的寓言」解釋為妥拉，並說這是「הקדש (Kudsha Brich Hu, 意為「聖者，願祂受頌讚」) 的寓言；祂是世界的原初者」。《Or HaTorah》（אור התורה）在 Kehot 的註釋中引述此處，指出這段拉希的話支持這篇論述的解讀。

Rashi on Makkot 10b:3:1 רש"י על מכות י' ב:ג'א'1:3

והאלקים אנה לידו - זהו שאמר הכתוב כאשר יאמר משל הקדמוני מרשעים יצא רשע משל הקדמוני היא התורה שהיא משל הקב"ה שהוא קדמונו של עולם והיא אמרה מרשעים יצא רשע והיכן אמרה והאלקים אנה לידו והיא הקב"ה ממציא מכשול לאדם לחטוא אלא ע"י שהיו שניהם רשעים ההורג והנהרג ההורג היה חייב גלות ואין עד בדבר והוא לא גלה והנהרג היה חייב מיתה ואין עד בדבר ולא נהרג לפיכך הקב"ה מזמין לפונדק אחד כו'.

Vilna Edition (Public Domain)

第 26 段

106

וביד הנביאים אדמה

「藉著何西阿（הושע）說：「我向先知們說話，並增多異象；藉著先知們，我被比作（אדמה, adameh）」：先知們透

過形象感知祂。本篇 maamar 將這句話解作：預言所領會的，只是 ה' 的形象（דמות，demus）。

הושע י"ב:11א

וְדִבַּרְתִּי עֲלֵיהֶנָּבִיאִים וְאֶנְכִּי חֲזוֹן הַרְבֵּיתִי וְכִיד הַנְּבִיאִים אֶדְמָה:

I have also spoken unto the prophets, And I have multiplied visions; And by the ministry of the prophets have I used similitudes.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

הושע יב, יא.

107 וחזו"ל המשילו מראה הנבואה לאספקלריא

塔木德教導，所有先知都是透過一面不發光的鏡子（אספקלריא，aspaklaria）觀看，而摩西（משה）則透過一面發光的鏡子觀看。本篇 maamar 以此形象說明，預言所見的只是一種形象。

יבמות מ"ט בבבא

KEHOT 註記

יבמות מט, ב.

第 27 段

108 כי לא יראני

ה' 對摩西（משה）說：「你不能看見我的面容，因為人不能看見我而仍活著。」這篇講論（מאמר，maamar）引用此句，以表明 ה' 自身超越一切形象，無從為人所把握。

שמות ל"ג:20ב

וַיֹּאמֶר לֹא תוּכַל לִרְאוֹת אֶת־פָּנַי כִּי לֹא־יִרְאוּנִי הָאָדָם וְחַי:

And He said: 'Thou canst not see My face, for man shall not see Me and live.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שמות לג, כ.

109 וכמשארז"ל

Kehot 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

במד"ר ס"פ נשא.

110 כי לא יראני כו' וכמשארז"ל

在拿梭篇（נשא，Naso）末尾，米德拉什闡釋「人不能看見我而仍活著」這句話：拉比阿基瓦（רבי עקיבא）說，連承載寶座的天界活物（חיות，Chayos）也看不見榮耀；本·阿齊（בן עזאי）又補充說，連生命永恆的服役天使也看不見。這篇 maamar 暗示此義：ה' 自身超越一切形象。

במדבר רבה י"ד:כ"ב22א

111 וידבר שלשת אלפים משל

關於所羅門王（שלמה）的智慧，經文說：「他說了三千句箴言（משלים，meshalim），他的詩歌則有一千零五首。」顯然，箴言（משל，mashal）通常是格言；但這篇 maamar 將這個詞解作「寓喻」，也就是以比擬來表達更深一層的思想，並將這些寓喻視為所羅門對妥拉律法之屬靈意義的解說。

מלכים א ה':12ב

וַיְדַבֵּר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מִשְׁלֵי וַיְהִי שִׁירוֹ חֲמִשָּׁה וְאַלְף:

...נר חנוכה מצוה להניחה כו' משמאל, כדי שתהא

And he spoke three thousand proverbs; and his songs were a thousand and five.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

מלכים-א ה', יב. ראה ספר המאמרים ת"ש ע' 103. וראה באוה"ת כאן שלה, ב שכתב "נמצא מבאר כאן שהאותיות שהן הכלים בשרשן גבוה מהאר, ולעיל אמר דעיקר בריאת היש הוא מן האותיות, צ"ל רק בשרשן גבוהים יותר אבל בהתלבשותן למטה ע"י רבוי בחי' הם למטה מהחכמה " ע"ש.

על כל דבר מד"ת 112

拉夫-哈姆努納（רב המנונא）闡釋「他講了三千個寓喻」這句話：所羅門為妥拉中的每一件事，都給出了三千個寓喻。這篇 maamar 將這些寓喻視為妥拉律法的屬靈意義。

עירובין כ"א ב:כ"א21א

אָמַר רַב הַמְנוּנָא, מֵאֵי דְקָתִיב: "וַיְדַבֵּר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מִשְׁלֵי וַיְהִי שִׁירוֹ חֲמִשָּׁה וְאַלְף" — מִלְמַד שְׁאֵמַר שְׁלֹמֹה עַל כָּל דָּבָר וְדָבָר שֶׁל תוֹרָה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מִשְׁלֵי, עַל כָּל דָּבָר וְדָבָר שֶׁל סוּפְרִים חֲמִשָּׁה וְאַלְף טַעֲמִים.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

第 28 段

113 שלשת אלפים משל

關於所羅門王（שלמה）的智慧，有言道：「他講了三千個箴言或譬喻（משלים，meshalim）。」這篇論述（מאמר，maamar）將這個數目解讀為所羅門所領會的三千個靈性層次，每一層都是其上一層的譬喻。

מלכים א ה':12ב

וַיְדַבֵּר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מִשְׁלֵי וַיְהִי שִׁירוֹ חֲמִשָּׁה וְאַלְף:

And he spoke three thousand proverbs; and his songs were a thousand and five.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

114 שלשת אלפים מדרגות

那段內容解釋所羅門的三千個比喻：托拉至高智慧之光若要降臨較低的世界，就必須披覆在一個比喻中；再下一層世界則需要那個比喻的比喻，如此等等，直到三千層。

KEHOT 註記

ראה לקמן קכב, ב. ובאוה"ת שם.

115 וכולם אינן רק בחי' משל

此處引述該註釋，以說明所有這些層級都只不過是比喻。

KEHOT 註記

ראה בהדרן על הרמב"ם תשמ"ט הערה 31.

第 30 段

116 ארוז"ל דוד הע"ה היה מחבר

該處引述了 Sefer HaBahir（另一版本作 Maayan HaChochmah）中的話：大衛王「會把上界的妥拉」與聖者，願祂受頌讚，連結起來；其中解釋說，上界的妥拉也由引降而成，但其性質完全不同。

KEHOT 註記

ספר הבהיר מובא בלקו"ת פ' שלח נא, א. בדרך מצותיך עה, ב מציין לוח"ג רכב, ב (כנראה שזהו ציון המו"ל הראשון). וכ"ה באוה"ת נ"ך כרך ב ע' תקיד. ראה ספר הבהיר סי' קצו.

”ע' בתוס' חולין קכז, א בריות באור כו' באויר כו' שבאור אלמלא עולות
באויר כו' שבאויר אלמלא יורדות, לקו"ת ביאור חקת נח, ג. — הג"ה על
גליון תו"א מחסיד. ראה ספר הערכים-חב"ד כרך ב ערך אויר טור רכב בענין
אויר הדק.

第 33 段

126 להאיר אור התורה

此處引證誡命如何使妥拉之光發亮。

KEHOT 註記

ראה אור"ת תרומה ע' א'שעה.

127 כל המצות נק' בשם צדקה

該段解釋，妥拉唯有透過誡命才具有真實的存在；誡命守護
並維繫妥拉之光。 צדקה 是所有誡命的整體／總體表達
(Or Ein Sof, אור אין סוף) 並為無限之光 (klalus, כללות)
營造下界中的居所 (דירה בתחתונים, dirah betachtonim)；因
此，「說『我只有妥拉』的人」連妥拉也沒有。

KEHOT 註記

ראה גם לקו"ת ראה כג, ג. שה"ש לח, א. ובכ"מ. ד"ה וידבר כו' וארא אל
אברהם תשי"ד.

128 וצדקה תהי' לנו

摩西告訴以色列，在他們的 ה' (Havayah, הוי') 面前遵行
「這一切誡命」，對他們而言便是公義與功德 (צדקה, tzedakah)。
這篇講論 (מאמר, maamar) 取 צדקה 的另一義，即慈善施予，
並將經文解讀為把一切誡命 (מצוות, mitzvos) 都稱為 צדקה。
(背景：Steinsaltz Tanakh)

דברים ו': כ"ה Deuteronomy 6:25

וְצִדְקָה תִּהְיֶה-לָּנוּ כִּי־נִשְׁמֵר לַעֲשׂוֹת אֶת־כְּלֵי־הַמִּצְוָה הַזֹּאת לִפְנֵי ה'
אֱלֹהֵינוּ כְּאִשֶּׁר צִוֵּנוּ:

And it shall be righteousness unto us, if we observe to do all
this commandment before the L-RD our G-d, as He hath
commanded us.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

דברים ו', כה.

第 34 段

129 להחיות רוח שפלים

ה'說，祂與心靈破碎、精神卑微的人同住，「使卑微者的靈
甦醒，使心靈破碎者的心甦醒。」這篇 maamar 將這些話應
用於下界的慈善施予 (צדקה, tzedakah)，以及它在上界所
引發的流注。

ישעיהו נ"ז: ט"ו Isaiah 57:15

כִּי כֹה אָמַר יְהוָה וְנָשָׂא שֹׁכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׂמוֹ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ אֲשֶׁכֶּן וְאֶת־
דָּכָא וּשְׁפִלִי־רוּחַ לְהַחְיֹת רוּחַ שְׁפִלִים וְלַהֲחִיֹּת לֵב גִּדְּכָאִים:

For thus saith the High and Lofty One That inhabiteth eter-
nity, whose name is Holy: I dwell in the high and holy place,
With him also that is of a contrite and humble spirit, To re-
vive the spirit of the humble, And to revive the heart of the
contrite ones.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

130 דקמיה כולא כלא חשיב

《Zohar》(זהר) 說，在 ה' 面前，「一切都被視為虛無。」這
篇 maamar 由此引申，所有受造物相對於祂都是「卑微而貧
乏的」。

ספר הזהר, הקדמה Zohar, Introduction 20:188–22:199

כ': קפ"ח-כ"ב: קצ"ט

第 35 段

131 כל האומר אין לי אלא תורה

在拉比約西 (רבי יוסי) 的一段教導中，塔木德總結說，凡自
稱除了妥拉之外一無所有的人，「甚至連妥拉也沒有」，因為
只有實踐誡命 (מצוות, mitzvos) 的人，才是真正學習妥
拉。這篇論述 (מאמר, maamar) 解釋說，若沒有慈愛，妥
拉之光便不會為他照耀。

יבמות ק"ט ב: ד-ה' Yevamot 109b:4–5

עָרְבֵי שְׁלֻצִיּוֹן — דְּעָבְדֵי שְׁלוֹף דּוּץ. תוֹקַע עַצְמוֹ לְדַבֵּר הִלְכָּה — דְּתַנְיָא,
רַבִּי יוֹסִי אֹמֵר: כָּל הַאֹמֵר אֵין לוֹ תוֹרָה — אֵין לוֹ תוֹרָה. פְּשִׁיטָא! אֵלָא:
כָּל הַאֹמֵר אֵין לוֹ אֵלָא תוֹרָה — אֵין לוֹ אֵלָא תוֹרָה. הָא נָמִי פְּשִׁיטָא!
אֵלָא דְּאִפִּילוּ תוֹרָה אֵין לוֹ. מָאי טַעְמָא? אָמַר רַב פֶּפְא, אָמַר קְרָא:
”וְלִמְדַתְּם וְעִשִּׂיתֶם” — כָּל שֶׁנִּשְׁנֵנוּ בַּעֲשִׂיָּה יִשְׁנֵנוּ בְּלִמְדָּה, כָּל שֶׁאִינוּ
בַּעֲשִׂיָּה אִינוּ בְּלִמְדָּה.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

יבמות קט, ב.

132 אמשיך רוח ואייתי רוח

在解釋「你要愛」時，Zohar 說，萬事都取決於意願：「靈
引動靈，並帶來靈」，這一點暗示於《約伯記》34:14。本篇
論述將這兩個動詞解作兩個階段：先觸及字母的源頭，然後
將無限之光 (אור אין סוף, Or Ein Sof) 引入妥拉。

זח"ב קסב, Zohar II, 162b

KEHOT 註記

זח"ב קסב, ב.

第 36 段

133 ואהבת בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך

אלקים (Havayah, הוי') 你的，你要全心、全靈、全力愛
(Elokim)。」這篇論述 (מאמר, maamar) 從寫在門框上
的經文卷軸 (מזוזה, mezuzah) 中的這些話，看見一個人所
是、所擁有的一切，都朝向 ה' 上升。

דברים ו': ה' Deuteronomy 6:5

וְאָהַבְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לֵבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדְךָ:

And thou shalt love the L-RD thy G-d with all thy heart, and
with all thy soul, and with all thy might.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 37 段

134 בכל ממונך

塔木德將「盡你的心」解釋為以兩種傾向來愛，又將「盡你
的力量」解釋為「盡你的財物」。這篇 מאמר (maamar) 將

此應用於 מזוזה (mezuzah)：它使人的財物升至對 ה' 的愛。

Berakhot 54a:6 ח"א: ד' ברכות

חייב אדם לקרר על הרעה קשם שמברך על הטובה, שנאמר: "ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך וגו'". "בכל לבבך" — בשני יצרי, בנצר טוב ובנצר הרע. "ובכל נפשך" — אפילו הוא נוטל את נפשך. "ובכל מאדך" — בכל ממונה. דבר אחר: "בכל מאדך" — בכל מדת ומדה שהוא מודד לך הני מודה לו.

A man is in duty bound to utter a benediction for the bad even as he utters one for the good ; as it is said, "And thou shalt love the L-rd thy G-d with all thy heart, and with all thy soul, and with all thy might" (Deut. vi. 5) — "with all thy heart," i.e. with thy two impulses, with the good and the evil impulse ; "with all thy soul," i.e. even if He take thy soul ; "with all thy might," i.e. with all thy wealth. Another ...

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) • Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain)

KEHOT 註記

ברכות נד, א.

135 כאדם החובק . . לקרב אליו ית'

此處引用右手環抱並拉近那些前來親近 ה' 之人的意象。

KEHOT 註記

ראה ביאורי זהר לכ"ק אדמו"ר הצמח צדק פ' יתרו ע' רמג.

136 מימינו אש דת

Kehot 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

ברכה לג, ב.

137 מימינו אש דת למו

摩西 (משה, Moshe) 的祝福描述 ה' 從西奈而來：「從祂右手而出，賜給他們的是火焰般的律法。」這篇 מאמר 引用此句，說明妥拉是從右方而來的火。

דברים ל"ג:2 Deuteronomy 33

ויאמר ה' מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה מרבבת קדש מימינו אש דת למו:

And he said: The L-RD came from Sinai, And rose from Seir unto them; He shined forth from mount Paran, And He came from the myriads holy, At His right hand was a fiery law unto them.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

138 כי מזוזה היא בחי' העלאה . . כל הבא לקרב אליו ית'

Kehot 的註記指出，Or HaTorah 對此有進一步解說。

KEHOT 註記

מובא באוה"ת דברים כרך ו ע' בירפב וז"ל "והנה מ"ש כי המזוזה היא העלאה זה כמשנת"ל ססע"י ה [נדפס באוה"ת ואתחנן ע' שנג] בשם השושן סודות שהיא להעלות נז"ה לחו"ג ומשם לכ"ע, ועיין בסידור שער החנוכה סד"ה להבין שורש ענין מזוזה מימין גבי ומעתה הנה יובן שורש ענין משארז"ל דמזוזה מימין, שם פ"י זה איך שהיא העלאה לבחי' כתר עליון כמ"ש השו"ס, ואיך שע"כ נמשך משם בחי' אומ"ם במצות מזוזה שנקרא שומר לשמור את האדם וכל רכושו מהדיק קטרוג החיצונים "עכ"ל שם. בסה"מ תרל"ה כרך א ע' יג: "בת"א בדי"ה מזוזה מימין פ"י מזוזה מצות העלאת האותיות לשרשם בחי' אור, ועי"ז נמשך אור התורה שזהו נר חנוכה."

第 38 段

139

טורא דפרודא

《Zohar》(זהר) 將「香料諸山」——上方神聖的層級——與其下方的「分離諸山」相對照；在那裡，如同「從那裡分開」（《創世記》2:10）所說，合一讓位於分裂。這篇 maamar 將「分離諸山」一詞用於公共領域，也就是「眾多者」的領域。

Zohar I, 158a זח"א קנח, א

KEHOT 註記

זח"א קנח, א.

第 39 段

140

ריש' דעשו בעטפא דיצחק

Kehot 的註記指出，這些文字見於 Genesis 50:13。

בראשית נ"ג:13 Genesis 50

וישא או חביו ארצה קנעו ויקברו או במערת שדה המכפלה אשר קנה אברהם את השדה לאחזת-קבר מאת עפרן החתי על-פני ממרא:

For his sons carried him into the land of Canaan, and buried him in the cave of the field of Machpelah, which Abraham bought with the field, for a possession of a burying-place, of Ephron the Hittite, in front of Mamre.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תרגום יונתן בן עוזיאל בראשית נ, יג.

141

רישיה דעשו בעטפא דיצחק

亞蘭文譯本 (Targum, תרגום) 記載，當以掃 (עשו, Eisav) 阻止雅各 (יעקב, Yaakov) 安葬時，但 (דן, Dan) 之子戶伸 (חושים, Chushim) 砍下了以掃的頭；頭顱滾入洞穴，停在以撒 (יצחק, Yitzchak) 的懷中。本篇論述 (מאמר, maamar) 借用這個意象，說明七個民族在克制 (גבורה, Gevurah) ——左方——的根源。

תרגום יונתן על בראשית 50:13 Targum Jonathan on Genesis 50

נ"ג:13

... פלגות מערת כפילתא ומן יד רמו לחושים בר דן ונטל סייפא וקטע רישיה דעשו ושיעא וקנה רישיה דעשו מתגלגל עד דעל לגו מערתא ואתנח בגו עיטפיה דיצחק אבוי וגופיה קברו בנו דעשו בקהל כפילתא ובתר כן קברו יתיה בנוי ליעקב במערת קהל כפילתא דיובן אברהם ית חקלא לאחזקתא קבורתא מן עפרון חתאה על אנפי ממרא

But when his sons had brought him into the land of Kenaan, and the thing was heard by Esau the Wicked, he journeyed from the mountain of Gebala with many legions, and came to Hebron, and would not suffer Joseph to bury his father in the Double Cave. Then forthwith went Naphtali and ran, and went down to Mizraim, and came in that day, and brought the Instrument that Esau had written for Jakob his brother in the controversy of the Double Cave. And immediately he beckoned to Hushim the ...

Targum Jonathan on Genesis (Public Domain) • The Targum of Jonathan ben Uzziel, trans. J. W. Etheridge, London, 1862 (Public Domain)

142 וזהו שארז"ל . . עלמא אמאי קא מקיים

註釋指出，這項教導在該處也有討論。

KEHOT 註記

ראה גם ד"ה זה באוה"ת ענינים ע' לא. אגדתא הוא בחי' תרגום:

- 143 在描述每天的詛咒都比前一天更嚴重之後，《塔木德》追問世界憑什麼得以存續，並回答：憑著依照研讀次序誦念的聖潔頌（קדושה，Kedushah），以及講述傳述（אגדה，Aggadah）之後所誦念的「願祂偉大的名受頌讚」。本篇將此解讀為黑暗轉化為光明。

סוטה מ"ט א'ח:8 Sotah 49a:

וְאֵלָא, עֲלֵמָא אֲמַאי קָא מְקַיִם? אֶקְדוּשָׁה דְּסִידְרָא, וְאִיְהָא שְׁמִיָּה רַבָּא דְּאֲגִדָּתָא, שְׁנָאמֵר: "אֶרְץ עִיפָתָה קָמוּ אֶפֶל צִלְמוֹת וְלֹא סְדָרִים", קָא יֵשׁ סְדָרִים — תּוֹפִיעַ מְאוּפֵּל.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

144 שכל התלמוד הוא בלשון תרגום

該段將「他們看見（ויחזו，vayechezu）ה'」中的「看見」解作塔古姆用語，屬於「背面」這一層面：他們只看見並領會到 הוי' 這一層面，正如「日頭和盾牌乃是 הוי'（Havayah）與 אלקים（Elokim）」。

KEHOT 註記

ראה לקמן עח, ג.

145 ותרגום הוא בחי' אחוריים דקדושה

此處引用它來說明塔古姆是神聖領域的「背面」。

KEHOT 註記

ראה מאו"א אות ת' סעיף נה. וראה באוה"ת נ"ך כרך ב ע' א'קד וע' א'קיו שמביא לוח"ב רז, א. ובמק"מ שם שלה"ק ותרגום בחי' פנים ואחוריים. באוה"ת נ"ך כרך ב ע' תתקד הקשה איך תרגום הוא ק"נ הרי התרגום מבאר התורה [ראה לקו"ת שה"ש יג, ד].

146 ותרגום הוא בחי' אחוריים דקדושה

《Zohar》（זהר）教導，誦讀妥拉時只能聽見一個聲音；亞蘭文譯本也一樣，它相對於妥拉的誦讀，猶如果殼相對於果仁。Kehot註釋中所引的《Or HaTorah》（אור התורה）引用這段話，說明亞蘭文譯本（תרגום）是聖潔的「背面」。

ספר הזהר, ויקהל י"ז:רי"ח-רכ"ז Zohar, Vayakhel 17:218-227

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

關於本版

This edition contains the Hebrew text、the English translation、our explanations和the notes.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

Our explanations, with the overview, the questions and the page for children: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References" , including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

引述來源（經由 Sefaria）：William Davidson Edition - Vocalized Aramaic (CC-BY-NC); Torat Emet 363 (Public Domain); Sefaria Edition. Translated by R. Francis Nataf, 2019 (CCo); Maginei Eretz: Shulchan Aruch Orach Chaim, Lemberg, 1893 (Public Domain); Wikisource Shulchan Aruch (CC-BY-SA); Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) (Public Domain); Torat Emet 357 (Public Domain); Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY); Mishnah Torah, Yod ha-hazakah, trans. by Simon Glazer, 1927 (Public Domain); Midrash Rabbah -- TE (Public Domain); The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY); The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain); Pentateuch with Rashi's commentary by M. Rosenbaum and A.M. Silbermann, 1929-1934 (Public Domain); Midrash Tanchuma -- Torat Emet (Public Domain); Midrash Tanhuma-Yelammedenu, trans. Samuel A. Berman (CC-BY); Daat Bereshit Rabbah (Public Domain); Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain); Sifsei Chachomim Chumash, Metsudah Publications, 2009 (CC-BY-NC); Sefer Yetzirah, Warsaw 1884 (Public Domain); Vilna Edition (Public Domain); Torat Emet Sefer HaBahir (Public Domain); Wikisource Talmud Bavli (CC-BY-SA); Targum Jonathan on Genesis (Public Domain); The Targum of Jonathan ben Uzziel, trans. J. W. Etheridge, London, 1862 (Public Domain).

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

英文譯文與解說：由 AI 協助（openai/gpt-6-luna-pro:batch）為 likuteitorah.com 編寫，並對照希伯來文及 Sefaria 核對；尚未經人工編輯審閱。重要內容請務必對照希伯來文查核。

雷貝曾要求，在該週內將本週帕拉夏的瑪瑪爾——「哈西迪帕拉夏」——分散於七日中學習（Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309）。為何要學習，以及雷貝的祝福：likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

免費的非商業計畫；此處沒有任何內容出售。本計畫與 Kehot、Sefaria 或 Lubavitch Library 均無關聯。© likuteitorah.com

摘自 likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/mikeitz/15/

為尊崇...而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok